

FELVÉTELI VIZSGAKÖVETELMÉNY - MESTERKÉPZÉSEK 2014.

Felvételi vizsgaidőpontok:

Írásbeli vizsgák: 2014. május 28-30. között

Szóbeli vizsgák: 2014. június 19-27. között

Felvételi vizsgadíj: 4.000 forint/szak

Alkalmazott nyelvészet mesterképzési szak

Specializációk: alkalmazott szociolingvisztika; interkulturális nyelvészet.

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy egyoldalas, kézzel írott motivációs levelet, amelyből egyértelműen kiderül, hogy a jelentkező miért ezt a mesterképzési szakot választotta, milyen célok vezérlik annak elvégzésével.

A jelentkezőnek továbbá el kell küldenie valamely korábban elkészített írásbeli munkáját, amely megítélése szerint a leginkább bizonyíthatja jártasságát és felkészültségét a mesterképzési szakra. A dolgozatnak a mesterképzési szak anyagához kapcsolódó, a tudományterületnek megfelelő tartalmi követelmények szerint elkészített értekezésnek kell lennie. Beadható a hároméves alapképzés lezárásaként készített szakdolgozat, illetve az alapképzés során készített két vagy három szemináriumi dolgozat, esetleg egyéb, a fentebbi szempontoknak megfelelő írásbeli munka. A jelentkezőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szöveg a saját munkája.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásbeli munkák értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga során a Bizottság az általános szakmai jellegű tájékozottság mellett a jelentkező általános intelligenciáját, önálló gondolkodásra való képességét és problémafelismerő, illetve problémamegoldó képességét vizsgálja egy felvételi beszélgetés keretében.

A szóbeli szakmai beszélgetés a jelentkező korábbi szakmai tanulmányaihoz, illetve ismereteihez kapcsolódik.

Amerikanisztika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározottak szerint a jelentkezőnek a szóbeli vizsgán be kell nyújtania a jelentkezés feltételül elfogadott alapképzési szakdolgozatát és az alapképzési szakdolgozat érdemjegyeről eredeti hivatalos tanulmányi igazolást és bírálati lapot.

A szakdolgozat érdemjegyből számolják az írásbeli pontszámát.

Szóbeli szakasz:

A jelentkező alkalmasságának felmérésére szolgáló beszélgetés. Ehhez három ajánlott olvasmányt jelölnek meg, melynek elolvasása (nem megtanulása!) segíti a jelentkezőt a szóbeli vizsgára történő ráhangolódásban.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga angol nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

- Bollobás Enikő, *Az amerikai irodalom története*. Budapest: Osiris, 2005. 874 pp.
- Zoltán Kövecses, *Az Amerikai Angol. "The Voice of America."* Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. 1996. 293 pp.
- Frank, Tibor and Tamás Magyarics, *Handouts for US History: A Study Guide and Work Book*. 2nd ed., Budapest: Panem, 1999.

Anglisztika mesterképzési szak

Szakirányok: angol alkalmazott nyelvészet; angol elméleti nyelvészet; angol irodalom; angol kultúra és társadalom; posztkoloniális irodalmak és kultúrák.

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározottak szerint a jelentkezőnek a szóbeli vizsgán be kell nyújtania a jelentkezés feltételül elfogadott alapképzési szakdolgozatát és az alapképzési szakdolgozat érdemjegyeről egy eredeti hivatalos tanulmányi igazolást és bírálati lapot.

A szakdolgozat érdemjegyből számolják az írásbeli pontszámát.

Szóbeli szakasz:

A jelentkező által választott szakirányra fókuszáló beszélgetés, melynek célja a jelentkező alkalmasságának felmérése. Ehhez szakirányonként egy-három ajánlott olvasmányt jelölnek meg, melynek elolvasása (nem megtanulása!) segíti a jelentkezőt a szóbeli vizsgára történő ráhangolódásban.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga angol nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Angol alkalmazott nyelvészet:

- Cook, G. (2003): *Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- Ellis, R. (1997): *Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

Angol elméleti nyelvészet:

- Victoria Fromkin & Robert Rodman. (1998). *An Introduction to Language* (Sixth Edition). Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.
  - David Crystal. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge University Press.
  - Nádasy Ádám (2006) *Background to English Pronunciation* (Phonetics, Phonology, Spelling). Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó
  - Newson, Mark, Marianna Hordós, Dániel Papp, Krisztina Szecsényi, Gabriella Tóth and Veronika Vincze (2006) *Basic English Syntax with Exercises*, Bölcsész Konzorcium, Budapest.
- <http://eltebtk. aspnet.hu/gepeskonyv. aspx#angoli>

Angol irodalom:

- Sanders, Andrew. *The Short Oxford History of English Literature*. 1993-2004.
- Selden, Peter Widdowson and Peter Brooker. *A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory*. 5. kiadás. 2005. VAGY Barry, Peter. *Beginning Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory*. 2. kiadás. 2002.

Angol kultúra és társadalom

- Kramsch, Claire. (1998). *Language and Culture*. Oxford: Oxford University Press.
- John Guy: *Tudor England* (Oxford, OUP, 1990)
- John Passmore: *A Hundred Years of Philosophy*, Harmondsworth: Penguin Books, 1970

Posztkoloniális irodalmak és kultúrák:

- Foster, R. F. (ed.): *The Oxford History of Ireland*, Oxford University Press, 1992
- Schwarz, Henry (ed.): *A Companion To Postcolonial Studies: An Historical Introduction*, Blackwell, 2004

Arabisztika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy magyar nyelven megírt motivációs levelet.

Az írásbeli vizsga pontszámát a motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A szakmai alkalmasságot és orientációt felmérő beszélgetés a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

1. Arab nyelv: Klasszikus arab – Brünnow-Fischer Szöveggyűjtemény 1-66. o.

Modern arab: Dévényi K. -Iványi T.: Jobbról balra arabul, Indul a karaván és Halad a karaván c. tankönyvek (Bp., Kőrösi Csoma Társaság).

2. Arab történelem: Weiss-Green: Az arabok rövid története (ford. és kiadta Hajnal István, Bp., Kőrösi Csoma Társaság, 2008) és Claude Cahen: Az iszlám – a kezdetektől az Oszmán Birodalom bukásáig (Bp., Gondolat, 1989).

3. Arab irodalom: Goldziher Ignác: Az arab irodalom rövid története (kéziratból kiadta Dévényi K. és Iványi T., Bp., Kartográfia Tankönyvkiadó, 2008), és Az iszlám kultúrája I-II. kötet (Bp., Gondolat 1982), Germanus Gyula: Az arab irodalom története, 2. kiadás, XV-XXI. Fejezet, a modern arab irodalom. Bp., Gondolat, 1978).

4. Iszlám: Goldziher Ignác: Az iszlám és Előadások az iszlámról c. művei, és Iványi T.: A szúfi nagymester – Ibn Arabi (Iszlám misztika tankönyv) (Bp., Kőrösi Csoma Társaság).

5. Kultúrtörténet: Dévényi-Iványi: Az arab írás története (Bp., Kőrösi Csoma Társaság), Iványi T.: A törvény (saría) az iszlámban (Bevezető tankönyv az iszlámjogba) (Bp., Kőrösi Csoma Társaság), Iványi T.: A muszlim nő otthon (Bp., Kőrösi Csoma Társaság)

További, ajánlott szakirodalom:

6. F. Daftary: Aszaszin legendák (Bp., Osiris, 2002), és uő.: Az ismailiták rövid története (Bp., L'Harmattan, 2006). Fodor S.: Arab legendák a piramisokról (Bp., Akadémiai 1971).

A felvételi vizsga tételeit a www.arabszak.hu weblapon részletesen közlik.

Asszíriológia mesterképzési szak

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Történeti, nyelvészeti, irodalomtörténeti kérdések, melyekkel a jelentkező számot adhat jártasságáról a szak szakirodalmában és tudományos problémáiban. A vizsga a jelentkező korábbi szakmai tanulmányaihoz és ismereteihez kapcsolódik.

Bolgár nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga bolgár nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniecza István, Hadrovics László.
4. A bolgár nyelv fejlődésének korszakai.
5. A bolgár nyelv fonetikai rendszere (hang, fonéma, írásjel, csoportosítás).
6. Az igék rendszere a mai bolgár nyelvben.
7. A bolgár névszói rendszer (főnév, melléknév, számnév, névmás, a határozott névelő használata).
8. A bolgár határozószó, módosítószó, kötőszó, elöljárószó, hangutánzószó és indulatszó. (Изменяемыми думи).
9. A mondat. A mondatrészek fajtái és meghatározásuk. A mondatfajták.
10. A összetett mellé- és alárendelő mondat. Fajtáik.

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. A bolgár irodalmi korszakok és jellemzőik.
5. Az újjászületés korszakának irodalma: a XIX. század 60-70-es éveit.
6. Ivan Vazov – az újbolgár irodalom megalapítója.
7. A bolgár irodalom kapcsolódása az európai irodalmi irányzatokhoz a XIX. század végén és a XX. század elején.
8. A bolgár szimbolizmus költészetének átalakulása: a XX. század tárgyiasított költészete.
9. A két világháború közötti korszak prózairodalma.
10. A bolgár regény a XX. század második felében.

Ajánlott irodalom:

- Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
- H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
- Baleczky Emil – Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
- Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
- Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
- Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- Bókay Antal – Vilcsék Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
- Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
- Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
- Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uő.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
- Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
- Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
- Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
- Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
- D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
- A bolgár irodalom kistükre. Budapest 1969.
- A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
- A szlovén irodalom kistükre. Budapest 1973.

Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
Т. Бояджиев-Ив. Куцаров-Й. Пенчев: Съвременен български език. София, 1998.
Грамматика на съвременния български книжовен език 1-3. София, 1998.
Ц. Карастанева-В. Маровска: Практическа граматика. Пловдив, 2001.
Л. Андрейчин: Основна българска граматика. София, 1978.
Ст. Стоянов: Грамматика на българския книжовен език. София, 1977.
П. Пашов: Българска граматика. Пловдив, 1999.
Грамматика на съвременния български език. София, 1982.
Енциклопедия на българската възрожденска литература. Велико Търново. “Абагар”, 1996.
Речник на българската литература. Т. I - III. С., БАН. 1976-1982.
Пенев, Б. История на новата българска литература. Лекции в 4 т. С., Бълг. писател. 1976-1978.
Радев, Ив. История на българската л-ра през Възраждането. В. Търново, Абагар, 1997.
Топалов, К. Възрожденци. Сб. статии за бълг. възрожденски писатели. С., Ч. I-II. С., Унив. изд. “Климент Охридски”, 1988-1989.
История на българската литература в четири тома. Т. 3. С., 1971; Т. 4. С., БАН, 1976.
Речник по нова българска литература. 1878-1992. С., “Хемус”, 1994.
Речник по българска литература. Ч. 1-2. Пловдив, ИК “Хермес”, 2000.
D. Koszev- Hr, Hrisztov- D. Angelov Bulgária története. Budapest, 1971.
Zádor Mihály: Bulgária építészete. Budapest, Corvina Kiadó, 1979.
Nagy Zsolt László: Eretnekek a XI. századi Magyarországon. Naemus, IX. évf. 2002+2. (24-27)
Petar Mutavcsiev, Bogomil rópa és Rilai Szent Iván. Naemus, IX. évf. 2002+2. (4-10)
Papadopulosz P. Adriana: Bolgárok Magyarországon. Budapest, 2002.

Cseh nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga cseh nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.
4. Cseh nyelvtörténeti korszakok, a cseh és a szlovák nyelv viszonya.
5. Cseh lexikológia és lexikográfia.
6. A cseh nyelv hangrendszere.
7. A cseh nyelv alaktani rendszere.
8. A cseh szóképzés alapjai.
9. A cseh mondattan funkcionális szemszögből.
10. A cseh irodalmi nyelv és a köznyelv viszonya (spisovná vs. obecná čeština).

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. A cseh klasszicista líra jellegzetességei és fő képviselői.
5. Az irodalom szerepe és az irodalmi nyelv problémái a nemzeti ébredés korában.

6. A cseh nemzeti romantika és európai összefüggései.
7. A 19. század végének lírai törekvései a cseh irodalomban.
8. A modernizmus és az irodalmi avantgárd a cseh költészetben.
9. Prózái törekvések az első csehszlovák köztársaság korában.
10. A cseh dráma fejlődése a 20. század első felében.

Ajánlott irodalom:

- Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
 H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
 Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
 Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
 Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
 Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
 Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
 Bókay Antal – Vilcsek Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
 Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
 Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
 Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
 Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uő.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
 Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
 Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
 Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
 Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
 D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
 A bolgár irodalom kistükré. Budapest 1969.
 A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
 A szlovén irodalom kistükré. Budapest 1973.
 Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
 Marie Čechová a kol.: Čeština – řeč a jazyk. Praha, 1996
 P. Karlík a kol.: Příruční mluvnice češtiny. Brno, 1995
 Fr. Čermák: Jazyk a jazykověda. Praha, 1994
 Fr. Daneš a kol.: Čeština, jak ji znáte i neznáte. Praha, 1996
 M. Grepl – P. Karlík: Skladba češtiny. Brno, 1998
 Hankó B. Ludmilla - Heé Veronika: A cseh irodalom története a kezdetektől napjainkig. Bp., 2003
 Lehár-Stich-Janáčková: Česká literatura od počátků k dnešku. Praha, 1998
 Kalista, Zd.: Tvář baroka. Praha, 1990
 Macura, Vladimír: Znamení zrodu. Praha, 1983
 Šalda, F. X.: Duše a dílo. Praha, (1. kiad. 1913)
 Kosová, Helena: Hledání ztracené generace. Praha, 1996
 Dobossy László: Párhuzamok találkozására. Bp., 2000
 Pražák, Richard: Cseh-magyar párhuzamok. Bp., 1991
 Marek, Jaroslav: Česká moderní kultura. Praha, 1998
 Dějiny zemí koruny České. Red. Pavel Bělina, Jiří Pokorný. 1-2. köt. Praha, 1992
 Česká republika – obrazový průvodce srdcem Evropy. Praha 2001
 Česká republika – učebnice zeměpisu. Praha 1999
 Pražák, Richard: Cseh-magyar történelmi kapcsolatok. Bp., 2001.

Egyiptológia mesterképzési szak

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet, a **szóbeli vizsgán** az ógörög nyelvismeretet igazoló dokumentumot.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga során a jelentkezőnek alapszakos szakirányú szakdolgozatának tágabb (történeti, irodalomtörténeti, nyelvészeti, művészettörténeti, régészeti, vallástörténeti) témakörében kell számot adnia jártasságáról a szak szakirodalmában és tudományos problémáiban.

Idegennyelv-ismeret: 8 kredit értékben ógörög nyelv alapfokú ismerete (leckekönyv-másolat).

Elméleti nyelvészet mesterképzési szak

Specializációk: Szakirány nélkül; Nyelvelmélet szakirány; Neurolingvisztika és számítógépes nyelvészet.

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk az alapképzési szakon írt szakdolgozatot.

Írásbeli szakasz: vizsga

Felmérő jellegű írásbeli feladatsor nyelvészeti háttérismeretekből.

Szóbeli szakasz:

Vizsga a nyelvészeti háttérismeretekből, az írásbeli feladatsor megvitatása; a mesterképzéshez szükséges nyelvészeti előképzettség felmérése. Az alapképzésen oktatott 6 db nyelvészeti bevezető kurzus közül minimum 4 tárgy vizsgaanyaga. A 4 tárgyat a jelentkező szabadon választhatja meg.

Idegennyelv-ismeret: egy B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Az alapképzésen oktatott tárgyak szakirodalmi listái és vizsgaanyagai az Elméleti Nyelvészeti Intézeti Tanszék honlapján (<http://www.nytud.hu/szakcsoport/ma/felveteliananyag.html>) érhetők el.

Esztétika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk a részletes szakmai önéletrajzot, egy motivációs levelet, melyben a jelentkező kitér speciális érdeklődési területére, s bemutatja leendő mesterképzési szakdolgozatának tervezetét, a szakirányos tanulmányokat (esztétika, vagy filozófia tárgyakat) igazoló leckekönyv másolatát, valamint az alábbiakban részletezett szakmai munkákat. 1). Egyéb szakmai eredmények: ösztöndíj, publikáció, konferenciárészvétel stb. 2). A szakmával kapcsolatos írásbeli munka: ez lehet szakdolgozat vagy szemináriumi dolgozat, de lehet bármilyen, publikált vagy nem publikált esztétikai tárgyú írás.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásművek és dokumentumok értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A benyújtott reprezentatív írásművek részletes megvitatása. A vizsga kérdései a benyújtott művekkel kapcsolatos háttérismeretekre, a mesterképzési és kutatási tervhez szükséges esztétikai előképzettség felmérésére irányulnak. A jelentkező mesterképzési szakdolgozati tervének bemutatása és megvitatása. Az otthon készült mű megvitatása és az egyéb szakmai tevékenység bemutatása. Esztétikai tájékozódás, esztétika történeti ismeretek.

Idegennyelv-ismeret: Valamely élő idegen nyelvből B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A motivációs levélben megjelölt téma szakirodalma, valamint a beadott írásos anyaghoz felhasznált irodalom. Ennek összeállítása a jelentkező feladata. A szóbelin kell számot adni a választott témához kapcsolódó műalkotásokról, olvasmányokról.

Filmtudomány mesterképzési szak

Specializáció: Filmelmélet; Filmkészítő

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk a következő anyagokat:

- Motivációs levél, amelyben motivációja ismertetése mellett a jelölt kitér speciális érdeklődési területének bemutatására is.
- Az MA képzés során elvégzendő önálló kutatás tervezete, melynek alapján a jelölt a szakdolgozatát szeretné elkészíteni, s az ehhez kapcsolódó tanulmányi és kutatási terv, előzetes bibliográfia, esetleg filmográfia.
- A szakirányos tanulmányokat igazoló leckekönyv másolata. Ha nincsen elég előtanulmánya filmes tárgyakkal, akkor tíz bölcsész tárgy eredményét kéri a szak.
- Életrajz, a jelölt eddigi szakmai eredményeinek bemutatása (ösztöndíj, publikáció, konferencia-részvétel, filmes munka, fesztiválszervezés, önkénteskedés stb.).
- Egy filmes tárgyú, lehetőség szerint tudományos igényű, írásbeli munka. Ez lehet szakdolgozat, szemináriumi dolgozat, vagy más filmes tárgyú írás, publikáció.
- A filmkészítő szakirányra jelentkezők számára ezeken kívül: a jelölt egy korábban készített kisfilmje, mozgóképes munkája CD-n vagy DVD-n.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásművek és dokumentumok értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A benyújtott reprezentatív írásművek részletes megvitatása; a vizsga kérdései a benyújtott művekkel kapcsolatos háttérismeretekre, a mesterképzési és kutatási tervhez szükséges filmes előképzettség felmérésére irányulnak. A jelentkező mesterképzési szakdolgozati tervének bemutatása és megvitatása. Az otthon készült mű megvitatása és az egyéb szakmai tevékenység bemutatása. Filmismeret, tájékozódás a filmtörténetben, filmesztétikai ismeretek.

Idegennyelv-ismeret: Egy államilag elismert B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A motivációs levélben megjelölt téma szakirodalma, valamint a beadott írásos anyaghoz felhasznált irodalom, filmlista. Ennek összeállítása a jelentkező feladata. A szóbelin kell számot adni a választott témához kapcsolódó filmekről, olvasmányokról.

Filozófia mesterképzési szak (nappali és levelező tagozat)

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk a korábbi filozófiai tanulmányok egy-két reprezentatív írását – közöttük szabad bölcsészet alapképzési szak filozófia, etika, illetve esztétika szakirányos végzettséggel rendelkező jelentkezők esetében a szakdolgozatot –, a mesterképzési szakdolgozat két-három oldalas tervezetét, az ehhez csatlakozó két-három oldalas tanulmányi és kutatási tervet, és egy rövid, lista formátumú szakmai önéletrajzot.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásművek és dokumentumok értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A benyújtott reprezentatív írásművek részletes megvitatása; vizsga a velük kapcsolatos filozófiai háttérismeretekből; a mesterképzési és kutatási tervhez szükséges filozófiai előképzettség felmérése; a jelentkező mesterképzési szakdolgozati tervének bemutatása és megvitatása.

Idegennyelv-ismeret: egy B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A benyújtott írások tágabb szakirodalmi, és az azokhoz kapcsolódó filozófiai tárgyak vizsgaanyaga (legalább három alapképzési szinten oktatott filozófiai tárgyból). A szakirodalmi listát a jelentkező állítja össze azzal, hogy annak bővebbnek kell lennie a szemináriumi dolgozatokban szokásosan hivatkozott szakirodalom terjedelménél.

Az alapképzésben oktatott tárgyak szakirodalmi listái a Filozófia Intézet honlapján (<http://philosophy.elte.hu>) érhetőek el.

Finnugrisztika mesterképzési szak

Specializációk: Esztológia; Fennisztika; Uralisztika.

Írásbeli szakasz: vizsga

Az írásbeli vizsga teszt jellegű. A teszt minden jelentkező számára az alábbi három témakörben tartalmaz kérdéseket:

1. észet vagy finn (az egyik kötelezően választandó) nyelvi kérdések;
2. a választott nyelvnek megfelelő történelmi, művelődéstörténeti, irodalmi kérdések;
3. finnugrisztikai kérdések.

A kérdésekre rövid, lényegre törő válaszokat várnak. A jelentkezőnek már jelentkezésekor, de legkésőbb az írásbeli vizsgánál meg kell jelölnie azt a szakirányt, amelyen az alap- és törzsképzés után tanulmányait folytatni kívánja. A választott szakiránynak megfelelő kérdések válaszai az írásbeli vizsga értékelésénél súlyozottan jönnek számításba.

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkezőnek a megadott ismeretkörökben kell számot adnia felkészültségéről. A szóbeli vizsgán előnyt jelenthet a választott szakiránynak megfelelő ajánlott irodalom ismerete is.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) nyelvvizsga, illetve annak megfelelő nyelvtudás finn vagy észet nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

1. Észet vagy finn nyelvi kérdések (nyelvtan, szókinccs). A feladatokat a meglévő nyelvismeret alapján, szótár nélkül kell megoldani. Rövid, átlagos nehézségű szövegek fordítása idegen nyelvről magyarra, magyar mondatok fordítása idegen nyelvre, rövid fogalmazás idegen nyelven, magyarul megválaszolandó kérdések az adott nyelv nyelvtani felépítéséről.

2. Az észet vagy finn ország- és kultúraismereti kérdésekkel kapcsolatos témakörök (a + b + c)

a) Az észtek, finnek és a többi balti finn nép lakhelye; lélekszámuk, kialakulásuk és történetük fő vonalokban. Írásbeliségük kialakulása.

Ehhez kötelező irodalom:

Berezki Gábor: Bevezetés a balti finn nyelvészetbe. Universitas, Bp., 2000. 4–15., 85–94., 97–105.

Nanovfszky György, szerk.: Nyelvrokonaink. Teleki László Alapítvány, Bp., 2000. 49–76., 443–447.

További ajánlott irodalom:

Szj Enikő: Finnugor Hol-mi I. ELTE BTK, Tankönyvkiadó, Bp., 1990. 140–227.

b) Az észti vagy a finn történelem és művelődéstörténet legfontosabb korszakainak áttekintése (választandó ba és bb közül):

ba (észti tematika): Őstörténet; a 13. sz. függetlenségi harcai és Henrik Livóniai krónikája; a lovagrendi állam, a reformáció, a livóniai háború, B. Russow krónikája és a svéd–lengyel háború; a középkori kultúra; a svéd korszak és az északi háború; az Orosz Birodalom részeként; balti német kultúra; jobbágyfelszabadítás és a parasztság helyzete; nemzeti ébredés és nemzeti mozgalom; az oroszosító politika időszaka; 1905 és a függetlenség kimondásához vezető út; a függetlenségi háború és a tartui béke; a két világháború közötti köztársaság; Észtország szovjetizálása és a második világháború; az Észt SZSZK évtizedei; az ún. daloló forradalom és a függetlenség helyreállítása; az Észt Köztársaság 1991 után; az oktatás története; jelentősebb alkotások és művészek: építészet, képzőművészet, színház, zene stb.

Ehhez kötelező irodalom:

<http://finnugor.elte.hu/egyesnepek/Eszt/esztort.htm>.

Laar, M. – Vahtre, L. – Vahtre, S. – Valk, H.: Észtország története. Folia Estonica, T. VII. Szombathely, 1999. 31–37.; 58–67.; 72–74.; 80–85.; 98–101.; 104–128.; 132–133.; 119–128.; 132–134.; 169–174.; 204–206.; 215–217.; 223–228.

További ajánlott irodalom:

Észtország rövid történelmi kronológiája: <http://finnugor.elte.hu/egyesnepek/Eszt/esztkrono.htm>.

Laar, M. – Vahtre, L. – Vahtre, S. – Valk, H.: Észtország története. Folia Estonica, T. VII. Szombathely, 1999.

bb (finn tematika): Őstörténet; a kereszténység megjelenése és a keresztes háborúk kora; Finnország és a finnek a középkorban; a középkori kultúra; Svédország nagyhatalommá válása; a svéd korszak utolsó évszázada; az Orosz Birodalom autonóm nagyhercegsége; a nemzeti mozgalom kibontakozása és a russzifikáció; a függetlenség megteremtése és a polgárháború; a két világháború közötti korszak; Finnország a második világháborúban; a „veszély évei” és Paasikivi politikája; Kekkonen és az aktív semlegesség; az északi államok együttműködése és a finn gazdasági csoda; Finnország az EU-ban; az oktatás története; jelentősebb alkotások és művészek: építészet, képzőművészet, színház, zene stb.

Ehhez kötelező irodalom:

<http://finnugor.elte.hu/egyesnepek/Finn/finntort.htm>.

Finnország története. Szerk. Halmesvirta, Anssi. Debrecen, 2001. (Művelődéstörténetre vonatkozó részek)

További ajánlott irodalom:

<http://finnugor.elte.hu/egyesnepek/Finn/finnkrono.htm>.

Finnország története. Szerk. Halmesvirta, Anssi. Debrecen, 2001.;

Szj Enikő: Finnország. Budapest, 1989. 27–105.

c) Irodalomismeret (választandó ca és cb közül):

ca (észti tematika): Az észti népköltészet műfajai és a folklór kutatásának története; első könyvek és bibliafordítások; a 18. sz. második felének irodalma; a 19. század első évtizedeinek irodalmi élete: J. H. Rosenplänter, O. W. Masing és P. Manteuffel; az Észt Tudós Társaság tevékenysége (Fr. R. Faehlmann és Fr. R. Kreutzwald); Kalevipoeg; műfajok elkülönülése és Lydia Koidula munkássága; a romantika alkonya és a történelmi próza; a kritikai realizmus és új irányzatok; Eduard Vilde munkássága; a drámai irodalom kezdete; A. Haava és J. Liiv költészete; az „Ifjú-Észtország” mozgalom; a két világháború közötti szépirodalom; a szovjet korszak első két évtizede és az emigrációs irodalom; a 60-as évek megújulása; Jaan Kross; kortárs észti irodalom: legfontosabb szerzők és művek.

Ehhez kötelező irodalom:

Fehérvári Győző: Az észti irodalom története. Életünk, 1999/3. 225–235.

Berezki Gábor: Utószó. In: Kalevipoeg. Észt hősnék. Budapest, 1985. 517–525.

További ajánlott irodalom:

Az észti irodalom kistükre. Szerk.: Jaan Kross. Budapest, 1969. (Különösen: 5–13, 85–90, 293–298.)

Jávorszky Béla: A XX. század második felének észti irodalma. Nagyvilág, 2005/11. 831–835.

cb (finn tematika): A finn népköltészet legfontosabb jellemzői és a különböző folklórműfajok; Mikael Agricola tevékenysége és művei; Bibliafordítás; svéd és finn líra a XVII-XVIII. században, Juslenius és a fennofil mozgalom kezdete; a felvilágosodás és H. G. Porthan; Lönnrot és a Kalevala; a 19. század romantikus, realista, impresszionista és szimbolista irodalma; J. L. Runeberg; Aleksis Kivi; Minna Canth; Juhani Aho; a nemzeti romantika az előző századfordulón; Eino Leino és a 20. század első felének irodalmi irányzatai és mozgalmai; Tulenkantajat; Sillanpää; Waltari; a világháború utáni finn irodalom; modernizmus; hétköznapiság és baloldaliság; Väinö Linna; Hellaakoski, Eeva-Liisa Manner; Saarikoski; finn irodalom az 1980-as évek után; irodalom a mai Finnországban.

Ehhez kötelező irodalom:

Kai Laitinen: A finn irodalom története. Bp., 1981. 15–84., 85–113., 117–129., 207–210., 379–387.

További ajánlott irodalom:

Yrjö Varpio: A Sarkcsillag alatt, Európában. Bevezetés a finn kultúrába és irodalomba. Specimina Fennica tom. VIII. Szombathely 1999. szabadon választott fejezetek.

3. A finnugrisztikai kérdésekkel kapcsolatos témakörök:

A nyelvrokonság mibenléte, bizonyítékai. Az alapnyelv fogalma. Az uráli nyelvcsalád felépítése, az uráli népek földrajzi elhelyezkedése és lélekszáma. Finnugor őstörténet, őshazaelméletek. Az uráli népek történelmének közös vonásai. A finnugrisztika kutatásának története.

Ehhez kötelező irodalom:

Csepregi Márta (szerk.): Finnugor kalauz. Panoráma, Budapest 1998, 2001: 9–47, 156–182, 254–255.

Nanovfszky György (szerk.): Nyelvrokonság. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2000: 15–48, 179–218, 315–323.

<http://mnyfi.elte.hu/finnugor/klima/ural12/>

Ez utóbbin belül Fgrsagismsegedanyagok cím alatt a következők:

adatindex. htm,

Kutatástort/Kuttortindex. htm

Ugyanitt mnyfgralsegedanyagok cím alatt a következők:

Nyelvrokonságelméletek. htm

Atortenetioszehasonlitomodszer. htm

<http://finnugor.elte.hu/ostortenet/ostortenetindex.htm>

További ajánlott irodalom:

Bereczki Gábor: A magyar nyelv finnugor alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest.

Cser András: A történeti nyelvészet alapvonalai. Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 2000.

A fenti internetes anyagok további oldalai.

Fordító és tolmács mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: vizsga

1. Fordítás A nyelvről B nyelvre (0-15 pont)
2. Rezümé készítés C nyelvről A nyelvre (0-10 pont)

Megjegyzés: A nyelv = anyanyelv, B nyelv = első idegen nyelv, C nyelv = második idegen nyelv

Szóbeli szakasz:

Motivációs és általános ismeretek – beszélgetés (B és C nyelven) (0–10 pont)

Szóban ismertetett B nyelvű szöveg összefoglalása A nyelven (0–10 pont)

Szóban ismertetett A nyelvű szöveg összefoglalása B nyelven (0–20 pont)

Szóban ismertetett C nyelvű szöveg összefoglalása A nyelven (0–10 pont)

Idegennyelv-ismeret: A felvétel feltétele az első idegen nyelvből C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú), a második idegen nyelvből B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Napi sajtó követése magyar és idegen nyelven.

Francia nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező nyelvi szintjéről kívánnak tájékozódni. A beszélgetés során különböző nyelvészeti, irodalmi és civilizációs témakörök megbeszélésére kerül sor. A szóbeli felvételi vizsgára való felkészüléshez tételsorok, illetve az ajánlott irodalomjegyzékben feltüntetett olvasmányok nyújtanak segítséget.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga francia nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

1. A francia nyelv helye, elterjedtsége a világban és dialektusai.
2. A francia nemzeti nyelv kialakulásának fontosabb kultúrtörténeti állomásai.
3. A francia magán- és mássalhangzórendszer fő jellemzői.
4. A bizonytalan „ö” hang szerepe a megértésben és a kiejtésben.
5. Nyelvváltozatok és regiszterek a mai franciában.
6. A mondat fő részei 1. (A főnévi csoport).
7. A mondat fő részei 2. (Az igei csoport).
8. Az igeidők rendszere és alkalmazásuk.
9. A mondatelemzés alapjai 1. (Egyszerű mondat).
10. A mondatelemzés alapjai 2. (Összetett mondat).

Ajánlott olvasmányok

Bárdosi – Karakai: *A francia nyelv lexikona*. Corvina Kiadó, Budapest, 2008.

Kelemen J. (et al): *Grammaire du français contemporain*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1985.

Riegel, M. – Pellat, J.-C. – Rioul, R., *Grammaire méthodique du français*. Presses Universitaires de France, Paris, 2009⁷.

Walter, H.: *Le français dans tous les sens*. Robert Laffont, Paris, 1988.

B. Irodalom

1. Modern irodalomkritikai irányzatok.
2. Középkori irodalmi műfajok.
3. XVII. századi költészet.
4. XVII. századi színház.
5. XVIII. századi regény.
6. Irodalom és filozófia a felvilágosodás korában.
7. A romantika korának költészete.
8. XIX. századi regény.
9. A francia színház 1945 után.
10. A modern francia regény.

Ajánlott olvasmányok

Michel Prigent (dir.): *Histoire de la France littéraire*. I-III. Presses Universitaires de France, Paris, 2006.

Claude Pichois (dir.): *Histoire de la littérature française*. I-IX. Flammarion, Paris, 1998.

Dominique Viart – Bruno Vercier: *La littérature française au présent. Héritage, modernité, mutations*. Bordas, Paris, 2005.

Jean-Yves Tadié: *La critique littéraire au XXe siècle*. Belfond, Paris, 1987.

Daniel Bergez (dir.): *Introduction aux méthodes critiques pour l'analyse littéraire*. Bordas, Paris, 1990.

C. Országismeret

1. Franciaország regionális felosztása.
2. A francia művészettörténet főbb korszakai, képviselői.
3. Nagy Károly kora.
4. A XIII. századi francia államiség.
5. A francia XVI. század.
6. A francia abszolútizmus.
7. Az I. Császárság és a Restauráció.
8. A II. Császárság kora.
9. A francia III. Köztársaság.
10. Franciaország a két világháború között.

Ajánlott olvasmányok

Georges Duby – Robert Mandrou: *Histoire de la civilisation française*. Armand Colin, Paris, 1984.

Georges Duby (dir.): *Histoire de la France, I-III*. Références Larousse, Paris, több kiadás.

Bárdosi Vilmos – Karakai Imre: *A francia nyelv lexikona*. Corvina, Budapest, 2008.

Ádám Péter: *Francia-magyar kulturális szótár*. Corvina, Budapest, 2004.

E. H. Gombrich: *A művészet története*. Gondolat, Budapest, 1983.

Hebraisztika mesterképzési szak

Specializációk: Bibliatudomány; Zsidó tudományok

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy magyar nyelven megírt motivációs levelet, a jelentkezés feltételül elfogadott szakdolgozat másolatát és ha van, más a témába vágó írásbeli munkát.

Írásbeli szakasz: vizsga

Héber nyelvi szintfelmérés, anyaga választható:

- a) bibliai héber (héber bibliai szemelvények fordítása magyarra szótár segítségével)
- b) gimel szintű modern héber komplex írásbeli vizsga (szövegértés, nyelvtani teszt, fogalmazás).

Szóbeli szakasz:

A benyújtott szakdolgozat vagy tudományos tanulmány tágabb témakörében történeti, nyelvészeti, irodalomtörténeti kérdések, melyekkel a jelentkező számot adhat jártasságáról a szak szakirodalmában és tudományos problémáiban. A vizsga a jelentkező korábbi szakmai tanulmányaihoz, illetve ismereteihez kapcsolódik.

Horvát nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga horvát nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.

4. Hangtan és fonológia (hangképzés, a horvát nyelv hangjainak leírása és csoportosítása, a fonémák és allofoniaik, a fonémák eloszlása).
5. Az ige (az ige mondattani és jelentéstani leírása, az igeek csoportosítása, az igeragozás jellemzői, az ige használata).
6. A főnév (a főnév mondattani és jelentéstani leírása, a főnevek csoportosítása, a főnevek ragozásának jellemzői, a főnév használata).
7. A determinánsok, a névmások és melléknevek (mondattani és jelentéstani leírásuk, csoportosításuk, a ragozásuk jellemzői, a melléknevek fokozása, használatuk).
8. A határozószó (mondattani és jelentéstani leírása, a határozószók csoportosítása, használata).
9. A mondat. A mondatrészek fajtái és meghatározásuk. A mondatfajták.
10. A összetett mellé- és alárendelő mondat. Fajtáik.

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. Az illír mozgalom és a romantika kialakulása és irányzatai.
5. A horvát romantikus líra tematikája, stílusának jellemzői és fő képviselői.
6. A horvát regény kialakulása.
7. A horvát realista elbeszélés és regény.
8. A horvát modern költészet kialakulása, fő irányzatai és képviselői.
9. A két világháború közötti korszak irányzatai és meghatározó képviselői.
10. A 20. század második felének irodalmi irányzatai és törekvései.

Ajánlott irodalom:

- Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
- H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
- Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
- Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
- Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
- Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- Bókay Antal – Vilcsek Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
- Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
- Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
- Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uő.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
- Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
- Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
- Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
- Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
- D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
- A bolgár irodalom kistükre. Budapest 1969.
- A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
- A szlovén irodalom kistükre. Budapest 1973.
- Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
- Škiljan, Dubravko: Pogled u lingvistiku. Rijeka, Naklada Benja. 1994.
- Težak S. – Babić S.: Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb, Školska knjiga. 1992.
- Nyomárkay István: Gramatika srpskohrvatskog (hrvatskosrpskog) jezika. Bp. TK. 1989.
- Babić – Brozović – Moguš – Pavešić – Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. Zagreb, HAZU. 1991.
- Babić, Stjepan: Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku. Zagreb, HAZU. 1991.

Katičić, Radoslav: Sintaksa hrvatskoga književnog jezika. Zagreb, HAZU. 1991.
Babić, Stjepan: Hrvatska jezikoslovna čitanka. Zagreb, Globus. 1990.
Peco, Asim: Osnovi akcentologije srpskohrvatskog jezika. Beograd, naučna knjiga. 1985.
Katičić, Radoslav: Novi jezikoslovni ogledi. Zagreb, Školska knjiga. 1986.
Nyomárkay István: Strane riječi u hrvatskosrpskom (srpskohrvatskom) jeziku. Bp. TK. 1984.
Peti, Mírko: Hrvatski ili srpski kao klasični jezik. Rasprave ZJ. SV. 16. (1990), 167-221.
Povijest hrvatske književnosti 1-5, Zagreb 1978.
Ivo Frangeš: Povijest hrvatske književnosti, Zagreb 1987.
Lőkös István: A horvát irodalom története, Budapest, 1996.
Vujicsics D. Sztoján (szerk.): Szomszédság és közösség, Budapest, 1972.
Lőkös István: Magyar és délszláv irodalmi tanulmányok, Budapest, 1984.
Fried István: A délszláv népköltészet recepciója a magyar irodalomban Kazinczytól Jókaiig, Budapest, 1979)
Bojtár Endre: A kelet-európai avantgarde irodalom, Budapest, 1977.
Trpimir Macan: Hrvatska povijest. Zagreb. 2004
Kerecsényi, Edit: Povijest i materijalna kultura pomurskih Hrvata. Budimpešta. 1982. Podravinski Hrvati 1. Budimpešta. 1988.
Podravinski Hrvati 2. Budimpešta. Tankönyvkiadó. 1990.
Vidmarović Đuro: Suvremeni tokovi u pjesništvu mađarskih Hrvata. Zagreb, 1991.
Krpan Stjepan: Gradišćanski portreti. Zagreb. 1988.
Sekulić Ante: Bački Hrvati. Zagreb. 1991.
Stjepan Blažetin: Književnost Hrvata u Mađarskoj od 1918. do danas. Osijek 1998.

***Hungarológia* mesterképzési szak**

Szakirányok: történelem; irodalom; nyelvészet; magyar mint idegen nyelv.

A jelentkezés és felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet. A motivációs levél terjedelme 2-3 oldal, amelyben a jelentkezőnek ki kell térni előtanulmányaira, szakdolgozatának – esetleges publikációinak – témájára, a hungarológia szak elvégzésével kapcsolatos terveire, valamely nem magyar nyelv és kultúra esetleges alaposabb ismeretére.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli Bizottság a motivációs levélben megfogalmazottakkal kapcsolatban tesz fel további kérdéseket, és megbizonyosodik róla, hogy a jelentkező ismeri a hungarológia alapvető fogalmait, és rendelkezik a szak elvégzéséhez szükséges készségekkel.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom

Kósa László (szerk.): A magyarságtudomány kézikönyve, Bp. 1991.

Gyay Béla – B. Nádor Orsolya (vál., szerk.): A hungarológia fogalma, Bp. 1990.

***Indológia* mesterképzési szak**

Szakirányok: Szanszkrit; Hindí

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk a jelentkezés feltételül elfogadott szakdolgozat másolatát vagy más, témába vágó írásbeli munkát.

Írásbeli szakasz: vizsga

A választott szakiránynak megfelelően szanszkrit vagy hindí nyelvből szintfelmérés (nyelvtani teszt, ismeretlen szöveg fordítása szótárral).

Szóbeli szakasz:

A benyújtott alapképzési szakdolgozat, vagy más írásbeli munka tágabb témakörében kultúrtörténeti, nyelvészeti, irodalomtörténeti kérdések.

Idegennyelv-ismeret: angol nyelvtudás.

Informatikus könyvtáros mesterképzési szak (nappali és levelező tagozat)

Szakirányok: szaktudományi (kutatás-fejlesztési) információmenedzser; üzleti információmenedzser

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet, amely tartalmazza a mesterképzésben választott szakirányt is.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Szakmai alkalmasságot és orientációt felmérő beszélgetés. A felkészülést segítik az irodalomjegyzékben közölt munkák, valamint a hazai könyvtár- és információtudományi szakfolyóiratok (Tudományos és Műszaki Tájékoztató; Könyvtári Figyelő; Könyv, Könyvtár, Könyvtáros) számai 4 évre visszamenőleg.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Sebestyén György: Légy az információs társadalom polgára! Budapest, ELTE Eötvös Kiadó. 2002.

Kiszl Péter: Üzleti információ, céginformáció és a könyvtárak. Budapest, ELTE-Traudirex. 2005.

Könyvtárosok kézikönyve. 1-5. köt. Szerk. Horváth Tibor-Papp István. Budapest, Osiris. 1999-2003.

Iranisztika mesterképzési szak**Írásbeli szakasz:**

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy magyar nyelven megírt motivációs levelet.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

1. A magyar nyelvű szak- és szépirodalom alapján a megadott témakörökben (perzsa nyelv és irodalom, Irán története és művészeti emlékei az ókortól napjainkig, Irán vallásai) az általános tájékozottság felmérése.

2. A jelentkező modern perzsa nyelvtudásának felmérése.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) szintnek megfelelő újperzsa nyelvismeret és egy államilag elismert vagy azzal egyenértékű B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) nyelvvizsga angol vagy francia vagy német vagy orosz nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A sikeres felvételihez szükséges szak- és szépirodalom, illetve az elvárt modern perzsa nyelvtudásra felkészítő anyagok az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Iranisztikai Tanszékén vehetők át.

Irodalom- és kultúratudomány mesterképzési szak

Specializációk: irodalom- és kultúratudomány; klasszikus magyar irodalom; középkori és kora újkori irodalom; modern magyar irodalom; összehasonlító irodalom- és kultúratudomány

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet és egy szakirányú tudományos munkát.

A húsz-harminc soros motivációs levél indokolja a szakválasztást, tartalmazza a választott szakirány megnevezését. Az írásbeli tudományos munka alapvetően irodalmi tárgyú legyen, bizonyítsa a jelentkező jártasságát és felkészültségét a megnevezett szakirány tekintetében, s feleljen meg a szaktudományos értekezés tartalmi és formai kritériumainak. Benyújtható például már megjelent vagy közlés előtt álló tanulmány, az alapképzésen készített szakdolgozat vagy két szemináriumi dolgozat. A jelentkezőnek írásban nyilatkoznia kell, hogy a benyújtott szöveg a saját munkája.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásbeli munka és motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A vizsga során a bizottság a szakmai tájékozottság mellett a jelölt rátermettségéről, a tudományos gondolkodásra való képességéről alkot véleményt egy felvételi beszélgetés keretében.

Islám tanulmányok mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy magyar nyelvű motivációs levelet.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott irodalomjegyzék és tételsor alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga angol, francia, német, olasz, spanyol nyelvek egyikéből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Indul a karaván és Halad a karaván c. tankönyvek (Bp., Kőrösi Csoma Társaság)

Weiss-Green: Az arabok rövid története (Bp., Kőrösi Csoma Társaság, 2008) és Claude Cahen: Az iszlám – a kezdetektől az Oszmán Birodalom bukásáig (Bp., Gondolat, 1989)

Goldziher Ignác: Az iszlám és Előadások az iszlámról és Az iszlám kultúrája I-II. kötet (Bp., Gondolat 1982)

Daftary: Az iszmailiták rövid története (Bp., L'Harmattan, 2006)

Iványi T.: A muszlim nő otthon (Bp., Kőrösi Csoma Társaság, 2007) vagy: Házasság az iszlámban (Bp., Kőrösi Csoma Társaság, 2009.)

Uó.: A szúfi út. (2008, Kőrösi Csoma Társaság).

FELVÉTELI TÉTELEK

Islám

1. Mi a dzsáhilijja szó jelentése? 2. Mi az iszlám szó jelentése? 3. Az iszlám öt alappillére. 4. Mi a hitvallás? 5. Mi a ramadán? 6. Mit tud a zarándoklatról? 7. Mi a vallási adó (zakát)? 8. Mit tud a közösségi imáról (szalát)? 9. Mi a szent háború (dzsihád)? 10. A Korán mekkai fejezeteinek a jellemzése. 11. A Korán medinai fejezeteinek a jellemzése. 12. A Korán részei. 13. Az egymással ellentétes előírások a Koránban. 14. Az imám szó három jelentése. 15. Szabad akarat és eleve elrendelés az iszlámban. 16. Ki a mahdi? 17. Mit jelent a teremtett Korán kifejezés? 18. Mit jelent az ahl al-bajt kifejezés? 19. Mit mond a Korán a keresztényekről és zsidókról? 20. Mi az alapvető különbség a síiták és szunniták között? 21. Milyen nézetek voltak Mohamed utódlásának kérdésében? 22. Mi az ásúra? 23. Kik voltak a murdzsíták? 24. Mi a kalám? 25. Kik voltak a mu'taziliták? 26. A kalifa kettős szerepe. 27. A kháridzsíták. 28. Az iszmailiták. 29. Az ibáditák. 30. A qarmatiak. 31. Az aszaszinok. 32. Kik a tizenkét imámos síiták? 33. Isten tulajdonságai a

Koránban.34. Mi a szunna és hadisz különbsége?35. Mi a hadisz?36. A hadisz részei.37. A hadisz kritikája az iszlámban és a nyugati arabisztikában.38. Mikor állították össze a Koránt?39. Mi a mecset és melyek a funkciói?40. Mi a madrasza?41. Mi a müezzín szerepe?42. Sorolja fel tíz Korán fejezet címét!43. Milyen hagyomány gyűjteményeket ismer?44. Melyek a hagyománygyűjtemények fajtái?45. Kik voltak a qadariták?46. Kik voltak a dzsabiták?47. Mit jelent a szahíh szó a hagyományirodalomban?48. Mit jelent az újítás (bid'a)?49. Mi a jó és a rossz újítás?50. Mit jelent a hagyomány megőlése és feltámasztása?

Islám misztika

1. Mi a szúfizmus? 2. Honnan ered a szúfi elnevezés? 3. A szúfik általános jellemzése. 4. Az Isteni Egység szúfi értelmezése. 5. Mi a szúfi út? 6. Mit jelentenek az állomások és állapotok? 7. Ismertesse a szúfi út legfontosabb állomásait! 8. A megemlékezés (dzikr) szertartása. 9. Szerelem és egyesülés az iszlám misztikában. 10. Mi az éhezés szerepe a szúfizmusban? 11. Mi a meghallgatás (szamá') szertartás? 12. A szúfizmus és a nők. 13. Ibn Arabi élete és munkássága. 14. Mit ír Ibn Arabi az utat akarók számára? 15. Miről ír Ibn Arabi A fénylevel c. művében? 16. Ismertesse Ibn Arabi Éjszakai utazás c. művét! 17. Égi utazás a Prófétnál és a szúfi szenteknél.

A törvény (saría) az iszlámban

1. Mi a saría? 2. Mi az iszlámjog (fiqh) és a saría különbsége? 3. Milyen két tudományágat foglal magába az iszlámjog? 4. Melyek az iszlámjog forrásai? 5. Melyek a Korán jogi értelmezésének a fajtái? 6. Mi a hagyományok szerepe az iszlámjogban? 7. Mi a közmegegyezés (idzsmá')? 8. Mi az analógia (qijász)? 9. Mit jelent az egyéni erőfeszítés (idzstihád) fogalma? 10. Mit tud a vélemény (ra'j) felhasználásáról? 11. Mi jellemzi a hanafita jogi iskolát? 12. Mi jellemzi a málikita jogi iskolát? 13. Mi jellemzi a sáfi'ita jogi iskolát? 14. Mi jellemzi a hanbalita jogi iskolát? 15. Hasonlítsa össze a négy jogi iskola módszereit! 16. Mit tud a záhiritákról? 17. Miben különbözik a s'ita joggyakorlat a szunnitától?

A nő helyzete az iszlámban

1. Mit mond a Korán a nőkről? 2. Mit mondanak a hagyományok a nőkről? 3. A fátyol az iszlámban. 4. Mi volt az énekesnők szerepe a középkori kultúrában? 5. Hogyan írja le al-Ghazáli a nők jó és rossz tulajdonságait? 6. Melyek a házassági szerződés főbb jellegzetességei? 7. Melyek a hanafi jogi iskola szabályai a házasságra vonatkozóan? 8. Ismertesse a hagyományos házasságot (Fez város szokásai alapján)! 9. A nők helyzete a mai Egyiptomban. 10. Ismertesse egy fiatal muszlim lány útkeresési kísérleteit (A pakisztáni lány c. film alapján).

Arab történelem

Az iszlám világ XX. sz. előtti történelme

1. A Kába szerepe az iszlám előtt. 2. Mohamed próféta életének mekkai korszaka. 3. A hidzsra. 4. Mohamed Medinában. 5. Mohamed csatái. 6. Mekka bevétele és Arábia egyesítése Mohamed alatt. 7. Az első négy kalifa. 8. Az iszlám hódításai közvetlenül Mohamed halála után. 9. Egyiptom és Észak-Afrika meghódítása. 10. Irán és az Iránon túli területek meghódítása. 11. Andalúzia arab meghódítása. 12. A sziffíni ütközet és jelentősége az iszlám történetében. 13. Az Omajjád kalifátus uralma és a birodalom kiterjedése. 14. Az Abbászida kalifátus hatalomrajutása. 15. al-Manszúr kalifa és Bagdad alapítása. 16. Az Abbászidák fénykora (750-945). 17. Hárún ar-Rasíd kalifa. 18. al-Ma'mún kalifa uralma és az iráni területek előtérbe kerülése. 19. Az Abbászida Kalifátus és az Omajjád Kalifátus összehasonlítása. 20. Az Abbászida Kalifátus főhivatalnokai: vezírek, irnokok, adószedők. 21. Az abbászida hadsereg átalakulása a fénykorban. 22. A qádi és a muhtaszib. 23. Adónemek és földtulajdon az Abbászidák alatt. 24. Mit tud a pénzről az omajjád ill. az abbászida korban? 25. Mikor és miért lett a birodalom fővárosa Szamarra? 26. Kik voltak a Tulúnidák? Hogyan és hol uralkodtak? 27. A Fátimida Kalifátus. 28. A spanyolországi Omajjádok uralma. 29. A Buvajhidák és a katonai parancsnokok hatalma. 30. A Számánidák. 31. Kik voltak a szeldzsukok? 32. Kik voltak az Aghlabidák és hol uralkodtak? 33. Mikor zajlottak a kereszteshadjáratok? 34. Ki volt Szaladín (Szalád ad-Dín)? 35. Mit tud a Szaffáridákról? 36. Ismertesse a Ghaznavida dinasztia uralmát, jelentőségét! 37. Kik voltak a mamlúkok és hol uralkodtak? 38. Kik voltak az Almorávidák? 39. Kik voltak az Almohádok? 40. Kik voltak a Szafavidák? 41. Mikor jött létre az Oszmán Birodalom és hogyan terjeszkedett? 42. Arab országok török uralom alatt. 43. Török-perzsa

háborúk a XVI-XVII. Sz.-ban. 44. Az iszlám terjedése Indiában. 45. A Moghúlok Birodalma. 46. Az iszlám Nyugat-Afrikában. 47. Az iszlám terjedése az Indonéz szigetvilágban. 48. Az iszlám elterjedése Szudánban. 49. Az arab világ helyzete a XIX. sz.-ban. 50. Az iszlám világ helyzete az I. Világháború előtt.

Az iszlám világ országainak modern történelme és politikai földrajza

(A) Az iszlám világra vonatkozó általános kérdések

1. Nevezzen meg három nagy folyót az iszlám világban! 2. Nevezzen meg három nagy hegységet az iszlám világban! 3. Sorolja fel az iszlám világ országait (ahol az iszlám többségi vallás)! 4. Milyen nagy iszlám világszervezetet ismer? 6. Nevezzen meg legalább öt olajtermelő országot az iszlám világban! 7. Mely országokban van többségben a szunnita iszlám? 8. Mely országokban van többségben a síita iszlám? 9. A négy nagy szunnita jogi-rituális iskola (madzhab) elterjedtsége. 10. Mely országok voltak brit uralom alatt és mikor? 11. Mely országok voltak francia uralom alatt és mikor? 12. Sorolja fel az iszlám világ országainak az államformáit, és nevezzen meg mindegyikből néhányat! 13. Milyen nyelveket beszélnek még az arab világban az arabon kívül? 14. Milyen vallást találunk az iszlám világ országaiban az iszlámon kívül és hol? 15. Mely országokban van jelentős muszlim kisebbség Ázsiában és Afrikában?

(B) Egyes országokra vonatkozó kérdések

Mindegyik országra vonatkozóan a következő kérdésekre kell tudni válaszolni:

1. Marokkó 2. Algéria 3. Egyiptom 4. Szudán 5. Irak 6. Szíria 7. Szaúd-Arábia 8. Irán 9. Pakisztán 10. Banglades 11. Indonézia 12. Malájzia 13. Afganisztán
i. Főváros. ii. Lélekszám hozzávetőlegesen. iii. Terület (nagyságrend és hazánkhoz viszonyított méret). iv. Államforma. v. Fekvés, határok. vi. Nagyvárosok, folyók, hegyek (ha vannak). vii. Vallás(ok), nyelv(ek). viii. Politikai vezetők a XX-XXI. sz.-ban. ix. Gazdasági élet. x. Történeti összefoglaló.

***Japanológia* mesterképzési szak**

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi beszélgetés.

Idegennyelv-ismeret: a felvétel feltétele japán komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga-bizonyítvány vagy nyelvismeret a végzettségtől függően: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak nem japán szakirányon végzett jelentkezőinek középfokú nyelvtudás japán nyelvből; egyéb felsőfokú oklevél esetén Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsgán (Nihongo Noryoku Shiken) megszerzett B2 szintű (korábban középfokú) (Nikyū) vagy B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga japán nyelvből. Angol (indokolt esetben más idegen nyelvi) középfokú nyelvismeret.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Tervezett kutatási területtől függően, szabadon választható.

***Klasszika-filológia* mesterképzési szak**

Specializációk: latin; ógörög; antik örökség

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet, továbbá a klasszika-filológia szakirányból írt szakdolgozat másolatát, vagy a témába vágó írásbeli munkát.

Az írásbeli vizsga pontszámát a motivációs levél és a benyújtott írásbeli munka értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

Latin és ógörög nyelvű szöveg fordításából, a hozzá kapcsolódó nyelvtani kérdésekből, illetve az előre megadott szakirodalmi tételek alapján szakmai beszélgetésből áll.

Idegennyelv-ismeret: akik nem klasszika-filológia alapképzésű oklevéllel rendelkeznek, a jelentkezés előfeltétele 10 kreditnyi latin és ugyanennyi ógörög nyelvi alapozó kurzus igazolása (index másolat).

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Az Ókortudományi Intézet a szóbeli vizsgák szakmai részéhez 12 (6 latin, 6 ógörög) szakirodalmi tételt tesz közzé az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar honlapján.

Kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak

Specializációk: kommunikáció- és médiatudományi kutatói; kommunikációs és médiaszakember

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy szakmai önéletrajzt, egy motivációs levelet és egy tudományos dolgozatot.

A Média és Kommunikáció Tanszéken személyesen kell leadni a jelentkezőknek a következő anyagokat (a leadás pontos módjáról és a nyitvatartási időről a <http://mmi.elte.hu> honlapon adnak tájékoztatást május elejétől):

1.

Szakmai (szöveges) önéletrajz, mely az eddigi tanulmányokon kívül tartalmazza a továbbtanulás szempontjából releváns eddigi tevékenységeket is, pl. publikáció, belföldi vagy külföldi ösztöndíj, konferencia-részvétel, szakkör- vagy konferenciaszervezés (maximum 2000 n).

2.

Motivációs levél, melyben a jelentkező ismerteti, hogy miért akar mesterképzésre járni; eddigi tanulmányaiból mi volt számára a legérdekesebb; milyen témával szeretne foglalkozni mesterképzési szakdolgozatában; mik a hosszabb távú tervei (maximum 4000 n).

3.

Egy tudományos dolgozat (tanulmány, szemináriumi dolgozat, a szakdolgozat rövidített változata vagy kifejezetten erre a célra írt dolgozat, mely szabályos szakirodalmi hivatkozásokat és bibliográfiát tartalmaz) a társadalom- vagy bölcsészettudomány területéről (minimum 20 ezer, maximum 30 ezer n).

A terjedelmi korlátokat szigorúan be kell tartani!

Az írásbeli vizsga pontszámát a felsorolt munkák értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A benyújtott anyag részletes megvitatása, különös tekintettel a motivációs levélben megjelölt téma szakirodalmára, melyet a jelentkezőnek kell összeállítania és felkészülni belőle; valamint a kommunikáció- és médiatudomány, a kortárs közélet és kultúra területén való jártasság felmérése.

Idegennyelv-ismeret: angol B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

Koreanisztika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) koreai nyelvtudás, valamint angol, német, francia, olasz, orosz, spanyol nyelvek valamelyikéből B2 szintű (korábban középfokú) komplex

(korábban C típusú) államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Mártonfi Ferenc: A személy-fogalom helye és szerepe a Koreában. *Nyelvészet* *dolgozatok*, Szeged, 1971-72. 101-108.

Mártonfi Ferenc: A tiszteletiség kifejezési formáiról a kelet- és délkelet-ázsiai nyelvekben. *Általános Nyelvészet* *Tanulmányok*, VIII. 165-180. Min Hyonshik: Myongsahwa ('A főnevesítés'). *Kugoyongu odikkaji wanna*. Seoul, 1990. 479-492.

Osváth Gábor: „Hogy” kötőszós mellékmondattá átalakítható igei vonzatstruktúrák. *Magyar-koreai igei vonzatszótar*. Külkereskedelmi Főiskola, Budapest, 1993. 4-21.

Osváth Gábor: *Koreai nyelv I-II.*, Külkereskedelmi Főiskola, Budapest, 1995-96.

Osváth Gábor: *Magyar-koreai igei vonzatszótar*, Külkereskedelmi Főiskola, Budapest, 1993.

Csoma Mózes: *Korea – egy nemzet, két ország*, Napvilág, Budapest, 2008.

Csoma Mózes: *Koreai csaták és harcok*. Oriental History Project. Budapest, 2011.

Faludi Péter: *Korea története I., Az Ókortól 1945-ig*, Külkereskedelmi Főiskola, Budapest, 1993.

Nahm, C. Andrew: *Korea-Tradition and Transformation. A History of the Korean people*, Hollym, New Jersey and Seoul, 1988.

D. A. Kister: *Dramatic Characteristics of Korean Shaman Rituals: Shaman Vol. 3. Spring (1995) pp. 15-40.*

Buswell, E. E. Jr.: *Tracing Back the Radiance. Chinul's Korean Way of Zen*. University of Hawaii Press 1991.

Buswell, R. E. Jr.: *The Zen Monastic Experience. Buddhist Practice in Contemporary Korea*. Princeton University Press 1992.

Közép-Európa tanulmányok mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet 2-3 oldal terjedelemben.

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga során felvételi elbeszélgetésre kerül sor, ahol a Bizottság a jelentkező tájékozottságát vizsgálja a közép-európai térségről (19-21. század, történelem, irodalom, kultúra).

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol vagy német nyelvből.

Lengyel nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga lengyel nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a lengyel nyelvben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.
4. A lengyel nyelvtörténeti korszakok jellemzői.

5. A lengyel szókinccs rétegei.
6. A hangképző szervek működése és a lengyel nyelv hangrendszere.
7. A lengyel nyelv szófajrendszere, grammatikai kategóriák.
8. A lengyel nyelv alaktani rendszere.
9. A lengyel szóképzés alapjai.
10. A lengyel nyelv szintaktikai rendszere (mondatrészek, mondatfajták és struktúráik).

II. Irodalom, kultúrtörténet és történelem

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. Lengyel-magyar történelmi kapcsolatok.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. Az 1795-1863 közötti korszak irodalmának jellemzése.
5. A lengyel romantika jellemző műfajai, legfőbb művei.
6. A 19. századi lengyel komédia.
7. Regény és novella a lengyel pozitivisták irodalmában – pozitivisták eszmék ábrázolásának módszerei.
8. Az Ifjú Lengyelország főbb vonásainak jellemzése – költők, irodalmi programok.
9. A két világháború közötti korszak irodalmi csoportjainak jellemzése.
10. A II. világháború és a háború utáni időszak irodalmának jellemzése.

Ajánlott irodalom:

- Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
- H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
- Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
- Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
- Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
- Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- Bókay Antal – Vilcsék Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
- Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
- Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
- Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uő.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
- Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
- Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
- Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
- Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
- D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
- A bolgár irodalom kistükre. Budapest 1969.
- A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
- A szlovén irodalom kistükre. Budapest 1973.
- Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
- Bañcerowski, Janusz: Podstawy polsko-węgierskiej fonologii kontrastywnej. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2001.
- Dukiewicz, Leokadia - Sawicka, Irena: Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia. Instytut Języka Polskiego PAN. Kraków, 1995.
- Bartnicka, Barbara- Satkiewicz, Halina: Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców. Wiedza Powszechna, Warszawa, 1990.
- Stefańczyk, T. Wiesław: A mai lengyel nyelv leíró nyelvtana. I. rész Alaktan. KLTE, Debrecen, 1996.
- Grzegorzczkova, Renata: Wykłady z polskiej składni. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1999.
- Lehr Splawiński T. —Kuraszkiewicz W. —Sławski F.: Przegląd i charakterystyka języków słowiańskich. Warszawa 1954.
- Moszyński Leszek: Wstęp do filologii słowiańskiej. Warszawa 1984.

Stieber Zdzisław: Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich. Warszawa 1979
D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
D. Molnár István, Sprawka Anna, Literatura polska XIX wieku 1796-1890. Zarys historycznoliteracki i antologia. (Lengyel irodalom a XIX században 1796-1890. Irodalomtörténeti vázlat és antológia). Debrecen, 1997.
A. Witkowska, R. Przybylski: Romantyzm. Warszawa, 2002.
H. Markiewicz: Pozytywizm. Warszawa, 1999.
A. Hunikiewicz: Młoda Polska. Warszawa, 1994.
J. Kwiatkowski: Dwudziestolecie międzywojenne. Warszawa, 2002.
J. Świąch: Literatura polska w latach II wojny światowej. Warszawa 2002.
Bohdan Suchodolski: Dzieje kultury polskiej. Wydawnictwo Interpress Warszawa 1980.
Csapláros István: Fejezetek a magyar-lengyel irodalmi kapcsolatok történetéből. Akadémiai Kiadó, Budapest 1983.
Wacław Felczak, Andrzej Fischinger: Polska - Tysiąc lat przyjaźni - Węgry. Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa; Wydawnictwo Corvina, Budapeszt 1979.
Paweł Jasienica: Myśli o dawnej Polsce. Warszawa 1977.
Kovács Endre: Magyarok és lengyelek a történelem sodrában. Gondolat 1973.
Mieczysław Wieliczko: Polacy na Węgrzech. Lublin 1977.
Stanisław Urbańczyk: Zarys dialektologii polskiej. PWN, Warszawa 1984.
Szokolay Katalin: Lengyelország története, Budapest 1997.

Levéltár mesterképzési szak

Szakirányok: közép- és kora-újkor; új- és jelenkor

A jelentkezőknek a szóbeli vizsgára vinniük kell: egy szakmai önéletrajzot, szakirányú szakdolgozatot, akik nem történelem alapképzésben szerzett levéltár szakirányos végzettséggel jelentkeznek: az indexük másolatát és igazolást a legalább kétéves levéltárban végzett munkájukról.

Írásbeli szakasz: vizsga

A vizsga egy esszé kérdés kidolgozása maximum öt oldalon. A közép- és kora-újkor szakirányra jelentkezőknek alapfokú latin és német nyelvi írásbeli (fordítás). Az esszé szakmai tartalma: kormányzat és igazgatástörténet.

Szóbeli szakasz:

Tárgya: kormányzat és igazgatástörténet, levéltártan, levéltártörténet.

Idegennyelv-ismeret: a közép- és kora-újkori szakirányon német és latin nyelvből tett középszintű érettségi vizsga vagy államilag elismert B1 szintű (korábban alapfokú) írásbeli (korábban B típusú) nyelvvizsga szükséges.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Szakirányú tanulmányok alapján.

Logika és tudományelmélet mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételeinél c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy szakmai önéletrajzot és tudományos tanulmányokat.

A jelentkezőknek be kell adniuk egy-két írásművet, amely témában kapcsolódik a szakhoz és az azon belül választani kívánt képzési modulhoz, bizonyítja a jelentkező komoly érdeklődését és képességét arra, hogy ilyen témákkal foglalkozzon. A beadott munkák között lehet az alapképzésen írott szemináriumi

dolgozat, TDK-, vagy szakdolgozat. Modulok: Logika és matematikafilozófia, Logika a nyelvészetben, Modellek a társadalomtudományban, A fizika alapjai.

Ezen kívül be kell adni a mesterképzési szakdolgozat két-három oldalas tervezetét, az ehhez csatlakozó két-három oldalas tanulmányi és kutatási tervet és egy rövid, lista formátumú szakmai önéletrajzot.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásművek és dokumentumok értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A benyújtott munkák részletes megvitatása; vizsga a velük kapcsolatos, a jelentkező eddigi tanulmányai alapján elvárható háttérismeretekből; a mesterképzési és kutatási tervhez szükséges előképzettség felmérése; a jelentkező mesterképzési szakdolgozati tervének bemutatása és megvitatása.

Idegennyelv-ismeret: angol B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga-bizonyítvány.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A vizsga anyaga a benyújtott írások tágabb szakirodalma és az azokhoz kapcsolódó tárgyak vizsgaanyaga. A szakirodalmi listát a jelentkező állítja össze, azzal, hogy annak bővebbnek kell lennie a szemináriumi dolgozatokban szokásosan hivatkozott szakirodalom terjedelménél.

Magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak

Szakirányok: alkalmazott nyelvészet; beszédtudomány; finnugor; funkcionális kognitív nyelvészet; irodalomtudomány; klasszikus magyar irodalom; középkori és kora újkori magyar irodalom; leíró nyelvészet; modern magyar irodalom; nyelv, társadalom, kultúra; összehasonlító irodalom- és kultúratudomány; történeti nyelvészet.

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet, egy szaktudományos jellegű dolgozatot.

A jelentkezőktől kérnek egy egyoldalas, kézzel írott motivációs levelet, amelyből egyértelműen kiderül, hogy a jelentkező melyik szakirányra kíván jelentkezni, s amelyben megfogalmazza, miért ezt a szakirányt választotta, milyen célok vezérlik annak elvégzésével. A jelentkezőnek továbbá el kell küldenie egy olyan, korábban elkészített írásbeli munkáját, amely megítélése szerint a leginkább bizonyíthatja jártasságát és felkészültségét a motivációs levelében megnevezett szakirányra. Ennek a dolgozatnak szaktudományos jellegű, a megfelelő hivatkozásokkal ellátott, a tudományterületnek megfelelő tartalmi követelmények szerint elkészített értekezésnek kell lennie. Beadható a hároméves alapképzés lezárásaként készített szakdolgozat vagy az alapképzés során készített két-három szemináriumi dolgozat, de lehet olyan szöveg is, amelyet a jelentkező külön erre az alkalomra vagy esetleg tanulmányi céljain kívül készített. A jelentkezőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szöveg a saját munkája.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásbeli munka és motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga során a Bizottság az általános szakmai jellegű tájékozottság mellett a jelentkező általános intelligenciáját, önálló gondolkodásra való képességét és problémafelismerő, illetve problémamegoldó képességét vizsgálja egy felvételi beszélgetés keretében.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A felvételi vizsga a magyar szakos alapképzés, illetve a magyar záróvizsga anyagához és a felvételre megjelölt szakirány témaköreihez kapcsolódik.

További lehetőségek a szakon:

A magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak összehasonlító irodalom- és kultúratudomány szakirányára és az olasz nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szakra felvett hallgatók számára lehetőség nyílik arra, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Firenzei Tudományegyetem Studi Italo-Ungheresi (Olasz-Magyar Tanulmányok) című közös mesterképzési diplomával záródó kurrikulumát végezzék el. Ennek keretében a hallgatók a harmadik és negyedik félévüket Firenzében töltik. A felvett hallgatók maximális létszáma 8. A kurrikulumra való felvétel nem garantálja automatikusan a Firenzében töltött félévek költségeinek fedezését, de a hallgatók pályázhatnak Erasmus, államközi, vagy egyéb jellegű ösztöndíjakra. Minden részletesebb információ a kurrikulumról és az arra való felvételtől az érdekelt tanszékeknél található (<http://olasz.elte.hu/>; <http://irodalom.web.elte.hu/>; <http://www.unifi.it/dfmugr/>).

Mongolisztika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán lezajló beszélgetés során a jelentkező számot ad a mongolisztika területein szerzett ismereteiről. A felkészülést – korábbi tanulmányai mellett – szakirodalmi lista segíti.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga-bizonyítvány.

A felvételi beszélgetés témakörei és a kötelező/ajánlott irodalom:

A. A mongol népek és nyelvek

1. A mongol népek történeti elterjedése.
2. Napjaink mongol nyelvei.
3. Egy választott mongol népnek és nyelvének részletesebb bemutatása.
4. A mongol nyelvek kutatástörténete.
5. Magyar és mongol nyelvi kapcsolatok.

B. A mongol népek története

1. Belső-Ázsia korai népei.
2. A Nagy mongol birodalom története.
3. A magyarországi tatárjárás.
4. *A mongolok titkos története* című forrásmű.
5. Mongólia mai politikai helyzete.

C. A mongol népek vallásai

1. A buddhizmus alaptanításának az ismerete.
2. A buddhizmus elterjedése a mongol népek között.
3. A sámánizmus alapfogalmai.
4. A mongol mitológia.
5. Magyar kutatók eredményei a mongol népek valláskutatásában.

D. A mongol nomádok anyagi és szellemi műveltsége

1. A legelőváltó mongol gazdálkodás.
2. A jurta.
3. A mongol nádor.
4. Hagyományos időszámítás és térfelfogás.
5. A mongol folklór alapműfajai.

Ajánlott olvasmányok

- A világ nyelvei.* Szerk. Fodor István. Budapest, Akadémiai Kiadó 1998: Burját pp. 206-209; Dahúr pp. 270-273; Déli mongol nyelvek pp. 288-292; Halha pp. 490-495; Kalmük pp. 652-655; Hamnigán pp. 659-661; Kitaj pp. 748-749; Mogol pp. 961-962; Mongol nyelvek pp. 965-976; Mongvor pp. 976-977; Ojrát pp. 1071-1074; Paoan pp. 1168-1170; Sárga ujjúr p. 1131; Tunghszinag pp. 1433-1434.
- Bawden, Charles: *The Modern History of Mongolia.* London 1968.
- Birtalan, Ágnes: Wörterbuch der Mythologie der mongolischen Volksreligion. In: *Wörterbuch der Mythologie* 34. Stuttgart, Klett-Cotta Verlag 2001. pp. 879-1097.
- Birtalan Ágnes (szerk.): *Hehyszellemek kultusza Mongóliában.* Őseink nyomán Belső-Ázsiában III. Budapest, Új Mandátum Kiadó 2004.
- Birtalan Ágnes – Rákos Attila: *A kalmüök – egy európai mongol nép.* (TEXTerebess 1.) Budapest, Terebess Kiadó 2002.
- Julianus barát és napkelet fölfedezése.* Szerk. Györffy György. Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó 1986.
- Kara, György: *Books of the Mongolian Nomads. More than Eight Centuries of Writing Mongolian.* Bloomington, Indiana University, Research Institute for Inner Asian Studies 2005
- Ligeti Lajos: *A mongolok titkos története.* Budapest, Osiris Kiadó 2003.
- Lőrincz László: *Mongol népköltészet.* Budapest, Akadémiai Kiadó 1969.
- Material Culture (Traditional Mongolian Culture I.). Materielle Kultur. (Traditionelle mongolische Kultur I.). A mongol nomádok anyagi műveltsége. (Hagyományos mongol műveltség I.). Ulamjblalt mongol sojol.* Szerk./Ed./Hrsg. Ágnes Birtalan. Wien – Budapest, IVA-ICRA Verlag – ELTE, Belső-ázsiai Tanszék 2008. (DVD)
- Miért jön a nyárra tél? Mongol eredetmondák és mítoszok.* Terebess Kiadó, Budapest 1998.
- Mongol játékok és versenyek.* Szerk. Birtalan Ágnes. (Kőrösi Csoma Kiskönyvtár 27. Szerk. Ivanics Mária). Budapest, Akadémiai Kiadó 2006.
- Rossabi, Moris: *Modern Mongolia.* Berkeley, Univ. Of California Press 2005.
- Sárközi, Alice, *Political Prophecies in Mongolia in the 17-20th Centuries.* BOH XXXVIII. Budapest, Akadémiai Kiadó 1992.
- Szilágyi Zsolt: A buddhista egyház a modern mongol társadalomban. In: *Kérényomok.* Orientalisztikai és Buddhológiai folyóirat. No. 4. 2008/nyár. Budapest, Tan Kapuja Buddhista Főiskola 2008. pp. 60-73.
- Szilágyi Zsolt: Legitimáció. A mongol buddhista egyház szerepe a világi hatalom legitimációjában. In: *Ethno-lore. A Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézetének Évkönyve XXV.* Budapest, Akadémiai Kiadó, 2008. pp. 54-70.
- Vásáry, István, A régi Belső-Ázsia története. In: *Magyar Őstörténeti Könyvtár.* 19. Budapest, Balassi Kiadó 2003.

Művészettörténet mesterképzési szak

Szakirányok: középkori művészet; újkori művészet; legújabbkori művészet

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet és a felsorolt írásművet, további szakmai munkát, vagy dokumentumot. Motivációs levél, amely röviden tartalmazza, miért szeretne mesterfokú oklevelet művészettörténetből, milyen életpálya-elképzelések alapján döntött e szak mellett; mely szakirányt választja, s azon belül konkrétan mely korszak, téma- vagy tárgykör felé orientálódik, milyen előtanulmányokkal, speciális képzettséggel, tapasztalattal, szakmai kapcsolatokkal stb. rendelkezik; nyilatkozat a tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretének meglétéről. Csatolhat a választott szakirányhoz illeszkedő saját publikációt, szöveget, szakdolgozatot vagy annak fejezetét, szemináriumi vagy tudományos diákköri dolgozatot, valamely szakmai projektben való részvételről szóló leírást, személyes blogot, weboldalt, stb., amelyek igazolják elkötelezettségét választott tárgya iránt és amely a szóbeli beszélgetés alapjául szolgálhat.

Írásbeli szakasz: vizsga

Szaktműveltségi feladatok a megadott vizsgaanyag (lásd honlap) alapján.

Szóbeli szakasz:

A jelentkező számot ad szakműveltségéről, a megadott vizsgaanyag ismeretéről; a választott szakirány területén való jártasságáról, ismereteinek mélységéről; a benyújtott motivációs levél illetve a mellékletek alapján szakmai terveiről, elkötelezettségéről.

Idegennyelv-ismeret: középkori szakirányra jelentkezőknél latin nyelvismeret (állami nyelvvizsga-bizonyítvány, érettségi vagy minimum egy féléves kurzus elvégzését igazoló index-másolat).

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Az alábbi kézikönyvek információs és képanyagának megbízható ismerete a sikeres felvételi vizsga előfeltétele:

Belting, H.: Kép és kultusz. A kép története a művészet korszaka előtt (München, 1990) Budapest, Balassi, 2000

Kádár Z.: A bizánci művészet. Corvina, Budapest, 1987

Galavics G. -Marosi E. -Mikó Á. -Wehli T.: Magyar művészet a kezdetektől 1800-ig, Corvina, Budapest, 2001

Marosi E.: A középkor művészete, 1-2. Corvina, Budapest, 1996-1997

A középkori művészet történetének olvasókönyve, XI-XV. sz. szerk. Marosi E., Budapest, 1997

A reneszánsz művészet történetének olvasókönyve, XV. sz. szerk. Hajnóczy G., Budapest, 2004

Vayer L.: Az itáliai reneszánsz művészete, Corvina, Budapest, 1982

Kelényi Gy.: A manierizmus, Corvina, Budapest, 1995

Kelényi Gy.: A barokk művészete. Corvina, Budapest, 1985

Zádor Anna: Klasszicizmus és romantika, Corvina, Budapest, 1976.

Hofmann, W.: A földi paradicsom. 19. századi motívumok és eszmék. Képzőművészeti, Budapest, 1987

Beke L. -Gábor E. -Prakfalvi P. -Sisa J. -Szabó J.: Magyar művészet 1800-tól napjainkig, Corvina. Budapest, 2002

Németh L.: A XIX. század művészete. A historizmustól a szecesszióig, Corvina, Budapest, 1974

Andrási G. -Pataki G. -Szücs Gy. -Zwickl A.: Magyar képzőművészet a XX. században, Corvina, Budapest, 1999

Frampton, K.: A modern építészet kritikai története. Terc Kiadó, Budapest, 2002.

Dempsey, A.: A modern művészet története. Stílusok + iskolák + mozgalmak. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 2003

Emlék márványból vagy homokkőből. Öt évszázad írásai a művészettörténet történetéből, szerk. Marosi E. Corvina, Budapest, 1976.

Panofsky, E.: A jelentés a vizuális művészetekben, Gondolat, Budapest, 1984

+ A Szépművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Kiscelli Múzeum, a MTA Képtára és a Ludwig Múzeum kiállított műveinek ismerete

***Néderlandisztika* mesterképzési szak**

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy holland nyelven elkészített, terjedelmét tekintve 2-3 gépelt oldalnyi motivációs levelet, amelynek tartalmaznia kell a mesterképzési tanulmányok választásával kapcsolatos indokokat, szakmai célkitűzéseket, jövőbeli terveket.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező egy holland nyelvű beszélgetésen vesz részt, amelyből kiderül, hogy világos elképzelésekkel rendelkezik a néderlandisztikai stúdiumokról, a tanulmányai területén kialakult érdeklődési köre és preferenciái vannak. Ezen túlmenően biztosan kezeli az alapképzési szak tanulmányai

során elsajátított alapvető ismereteket mind az irodalom, mind a kultúra- és médiatudomány, mind pedig a nyelvészeti ismeretek terén.

A felvételi vizsga a jelentkezők szakirányú ismereteit, érdeklődését, szakmai nyelvtudását, szakszövegekkel való bánását, írásbeli és szóbeli nyelvi kifejezőképességét méri szakmai témákban.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga holland nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A szóbeli vizsgára történő felkészüléshez a Germanisztikai Intézet az ajánlott témaköröket (BA záróvizsga témakörök) a honlapján teszi közzé. (<http://germanistik.elte.hu>)

Német nemzetiségi nyelv és irodalom mesterképzési szak

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy német nyelven elkészített, terjedelmét tekintve 3-5 gépelt oldalnyi motivációs levelet, amelynek tartalmaznia kell a mesterképzési tanulmányok választásával kapcsolatos indokokat, szakmai célkitűzéseket, jövőbeli terveket.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező egy német nyelvű beszélgetésen vesz részt, amelyből kiderül, hogy világos elképzelésekkel rendelkezik a német nemzetiségi szakos stúdiumokról, a tanulmányai területén kialakult érdeklődési köre és preferenciái vannak. Ezen túlmenően, biztosan kezeli az alapképzési szakos tanulmányai során elsajátított alapvető ismereteket a magyarországi németek története, nyelve, nyelvhasználata, néprajza és irodalma tárgykerében. A jelentkezőnek bizonyítania kell, hogy a megadott szakmai témákból igényes szinten tudja németül kifejezni magát.

A felvételi vizsga a jelentkezők szakirányú ismereteit, érdeklődését, szakmai nyelvtudását, szakszövegekkel való bánását, írásbeli és szóbeli nyelvi kifejezőképességét méri szakmai témákban.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga német nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A szóbeli vizsgára történő felkészüléshez a Germanisztikai Intézet az ajánlott témaköröket (BA záróvizsga témakörök) a honlapján teszi közzé. (<http://germanistik.elte.hu>)

Német nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy német nyelven elkészített, terjedelmét tekintve 3-5 gépelt oldalnyi motivációs levelet, amelynek tartalmaznia kell a mesterképzési tanulmányok választásával kapcsolatos indokokat, szakmai célkitűzéseket, jövőbeli terveket.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező egy német nyelvű beszélgetésen vesz részt, amelyből kiderül, hogy világos elképzelésekkel rendelkezik a germanisztikai stúdiumokról, a tanulmányai területén kialakult érdeklődési köre és preferenciái vannak. Ezen túlmenően biztosan kezeli az alapképzési szakos tanulmányok során elsajátított alapvető ismereteket mind az irodalom, mind a kultúra- és médiatudomány, mind pedig a

nyelvészeti ismeretek terén. A jelentkezőnek bizonyítania kell, hogy a megadott szakmai témákból igényes szinten tudja németül kifejezni magát.

A felvételi vizsga a jelentkezők szakirányú ismereteit, érdeklődését, szakmai nyelvtudását, szakszövegekkel való bánását, írásbeli és szóbeli nyelvi kifejezőképességét méri szakmai témákban.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga német nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A szóbeli vizsgára történő felkészüléshez a Germanisztikai Intézet az ajánlott témaköröket (BA záróvizsga témakörök) a honlapján teszi közzé. (<http://germanistik.elte.hu>)

***Néprajz* mesterképzési szak**

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy 2-4 oldalas (4-8 ezer leütés) motivációs levelet.

Az írásbeli vizsga pontszámát a motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

1. A magyar nyelvterület egy kiválasztott tájegységének néprajzi leírása.
2. Szabadon választott téma az európai folklór köréből.
3. Egy, az utóbbi öt évben megjelent jelentősebb néprajzi/folklorisztikai könyv bemutatása.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Kósa László-Fülep Antal: A magyar nép táji-történeti tagolódása. Budapest, 1978

A magyar folklór. (szerk. Voigt Vilmos), Budapest

Ajánlott irodalom

A Magyar Néprajz Nyolc Kötetben (Eddig megjelent 7 kötete) Budapest, 1991-2000.

***Olasz nyelv, irodalom és kultúra* mesterképzési szak**

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán különböző nyelvészeti, irodalmi és civilizációs témakörök megbeszélésére kerül sor. A vizsgán a jelentkező nyelvi szintjéről is tájékozódni kívánnak. A szóbeli felvételi vizsgára való felkészüléshez tételsorok, illetve az ajánlott irodalomjegyzékben feltüntetett olvasmányok nyújtanak segítséget.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga olasz nyelvből.

További lehetőségek a szakon:

Az *olasz nyelv, irodalom és kultúra* mesterképzési szakra és a *magyar nyelv és irodalom* mesterképzési szak összehasonlító irodalom- és kultúratudomány szakirányára felvett hallgatók számára lehetőség nyílik arra, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Firenzei Tudományegyetem Studi Italo-Ungheresi (Olasz-Magyar Tanulmányok) című közös MA diplomával záródó kurrikulumból végezzék el. Ennek keretében a hallgatók a harmadik és negyedik félévüket Firenzében töltik. A felvett hallgatók maximális létszáma 8 fő. A kurrikulumra való felvétel nem garantálja automatikusan a Firenzében töltött félévek költségeinek fedezését, de a hallgatók pályázhatnak Erasmus, államközi, vagy egyéb jellegű ösztöndíjakra.

Minden részletesebb információ a kurrikulumról és az arra való felvételről az érdekel tanszékeknél található (<http://olasz.elte.hu/>; <http://irodalom.web.elte.hu>; <http://www.unifi.it/dfmugr>).

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A. Nyelvészet

- 1) Az olasz fonetikai rendszer.
- 2) Az olasz névszói rendszer.
- 3) A pronominális rendszer.
- 4) Az olasz ige.
- 5) A szóalkotás.
- 6) Az olasz mondat szerkezete.
- 7) Az alárendelés fő típusai.
- 8) Az olasz szókincs fő jellemzői.
- 9) Az olasz nyelv az újlatin nyelvek között.
- 10) Az olasz irodalmi nyelv kialakulása.

Ajánlott olvasmányok:

Graffi, G. – Scalise, S.: *Le lingue e il linguaggio*. Bologna, il Mulino, 2002. (vagy más bevezetés a nyelvtudományba).

Salvi, G. – Vanelli, L.: *Nuova grammatica italiana*. Bologna, il Mulino, 2004.

Serianni, L. – Castelvechi, A.: *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Suoni, forme, costrutti*. Torino, UTET, 1988.

Tamás Lajos: *Bevezetés az összehasonlító neolatin nyelvtudományba*. Budapest, Tankönyvkiadó, 1969.

Bruni, F.: *L'italiano letterario nella storia*. Bologna, il Mulino, 2002.

B. Irodalom-kultúrtörténet

1. Középkori kultúra, a kezdetek irodalma és művészete. A vallási és világi irodalom folyamatai.
2. Dante a Dolce Stil Nuovótól a Commediáig - művek és műfajok.
3. Petrarca és a Trecento irodalma.
4. Boccaccio és az olasz széppróza kezdetei.
5. A humanizmus kultúrája: filológia, filozófia, költészet.
6. Az itáliai művészet és művészeti gondolkodás Giottótól Leonardóig és Michelangelóig.
7. A reneszánsztól a barokk verses epikáig: Ariosto, Tasso, Marino.
8. A reneszánsz színházától a melodráma születéséig.
9. A filozófiai, történeti és politikai értekezés-irodalom Picótól Machiavellin át Guicciardiniig.
10. Az olasz színház a commedia dell'arte-től Goldoniig.
11. Az olasz irodalom a felvilágosodástól a Risorgimentóig: Parini, Alfieri, Foscolo, Leopardi, Manzoni.
12. A Secondo Ottocento irodalma: scapigliatura, verizmus, dekadentizmus.
13. Az irodalmi és művészeti megújulás kérdései a XX. sz. első felében: crepuscolarismo, futurismo, ermetismo, metafizikus irodalom.
14. A modern olasz prózairodalom: Pirandello, Svevo, Tozzi, Bontempelli, Gadda.
15. Hagyomány és modernség között: az olasz színház Pirandellótól napjainkig.
16. A Secondo Novecento költészetének folyamatai: a Gruppo '63, Pasolini, Zanzotto, Luzi, Caproni...
17. Művek és tendenciák a huszadik század második felének prózairodalmában.
18. A Secondo Novecento kultúrája: film, zene, képzőművészet, kísérleti irodalom.

Ajánlott olvasmányok:

Asor Rosa, A.: *Sintesi di storia della letteratura italiana*. Firenze, La Nuova Italia, 1986.

Cecchi, E. – Sapegno, N. (a cura di): *Storia della letteratura italiana, Vol I-IX*. Milano, Garzanti, 1968 (nuova edizione 1988).

Ceserani, R. – De Federicis, L. (a cura di): *Il materiale e l'immaginario, Vol. 1-9*. Torino, Loescher, 1983-1988.

Guglielmino, S. – Grosser, H.: *Il sistema letterario, Vol. I-V*. Milano, Principato, 1987-1989.

La Nuova Enciclopedia della Letteratura Garzanti. Milano, Garzanti, 1985.

Orosz nyelv és irodalom mesterképzési szak

Specializációk: orosz nyelvészeti; orosz irodalomtörténeti és irodalomtudományi; összehasonlító irodalomtudományi; interkulturális kommunikáció.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga orosz nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Orosz nyelvészet

1. Az egyházi szláv és a keleti szláv kölcsönhatása az orosz nyelv történetében a keleti szláv írásbeliség kezdetétől napjainkig (Az orosz szerkesztésű egyházi szláv sajátosságai. Az orosz nyelv egyházi szláv elemeinek formái, jelentéstani és stilisztikai jellegzetességei).
2. Az orosz főnév lexikai-szemantikai csoportjai és grammatikai kategóriái, e kategóriák típusai, az egyes kategóriák jellemzői. Az előjárósók jelentései és kapcsolatuk az esetkategóriával.
3. Az ige lexikai-szemantikai szempontú osztályozása. Tárgyas (tranzitív) és tárgyatlan (intranszitiv) igék. Dinamikus és statikus, határpontos (terminatív) és nem határpontos (aterminatív) cselekvések, eredményigék, mozzanatos (szemelfaktív) és gyakorító (multiplikatív) cselekvések. Az orosz ige szemlélet. A folyamatos és befejezett igék képzése és használata. A szemléletpárok.
4. A lexikológia tárgya. Szinonímia, antonímia, paronímia, metonímia. A poliszémia és a homonímia közti különbség. Lexikai szinonímia és homonímia, grammatikai szinonímia és homonímia.
5. Az orosz hangrendszer általános jellemzése. Zöngés-zöngétlen, kemény-lágy mássalhangzók. A szóhangsúly és a hangsúlytalan magánhangzók redukciója. A fonéma fogalma.

Ajánlott irodalom:

Papp Ferenc, Könyv az orosz nyelvről, Bp., 1979.

H. Tóth Imre, Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.

Baleczky Emil-Hollós Attila, Ószláv nyelv. Budapest 1978.

И. Пете, Лексикология русского языка. 5-е изд., Сегед, 2006 (vagy bármely korábbi kiadás).

И. Пете, Морфология русского языка. БУДАПЕШТ 1988 (vagy más később megjelent tankönyve ugyanebben a témában).

Krékits József, Jászay László, Szláv igeaspektus – különös tekintettel az orosz nyelvre. Bp., 2008.

Ferenczy Gyula, Gyakorlati orosz nyelvtan. Bp., 1983.

Zoltán András, Az orosz nyelv története. — In: Lukács István (szerk.), Szláv civilizáció. [Digitális kiadvány.] Budapest: Bölcsész Konzorcium, 2006. (ISBN 963 9704 59 8) (http://www.btk.elte.hu/slav/szlavtsz/slav_civil/documents/orosz-nyelv.pdf)

II. Orosz irodalom

1. Az orosz irodalom korszakainak és jellemző műfajainak áttekintése szépirodalmi példákkal.
2. XIX. századi orosz klasszikus írók és költők poétikái (Puskin, Gogol, Lermontov, Goncsarov, Turgenyev, Dosztojevszkij, Tolsztoj, Csehov; fejezetek a század költészetéből)
3. A XIX. századi orosz szépirás a szakirodalom tükrében.
4. Az orosz „modernizmus”. Irodalom és kultúra a XIX. –XX. század fordulóján (1890-1917). Próza, költészet, dráma, irodalmi irányzatok és csoportok elméletei. (Egy-egy jellemző mű elemzésének tükrében)
5. Az orosz posztszimbolizmustól a posztmodernig. Irodalom és kultúra a XX. században (1917-től napjainkig) Próza, költészet, dráma, irodalmi tendenciák és kísérletek, korszakfordulók. (Egy-egy jellemző mű elemzésének tükrében)

Ajánlott irodalom:

Jurij Lotman: Puskin. Budapest, Európa, 1987.

Borisz Eichenbaum: Korunk hőse. In: Az irodalmi elemzés. Budapest, Gondolat Kiadó, 1974. 320–394.

Andrej Belij: Gogol mestersége. In: Bevezetés a XIX. századi orosz irodalom történetébe I. Szerk. Kroó Katalin. Budapest, 2006. 216–238.

V. Ny. Toporov: Dosztojevszkij poétikája és a mitológiai gondolkodás archaikus sémái. Helikon 1982/2–3. 282–299.

Mihail Bahtyin: A hős és a szerző viszonya a hőshöz Dosztojevszkij művészetében. In: Mihail Bahtyin: Dosztojevszkij poétikájának problémái. II. fejezet. Budapest, Gond–Cura / Osiris, 2001. 62–98.

V. Ny. Toporov: Pétervár és a pétervári szöveg az orosz irodalomban. Bevezetés. In: Történelem és mítosz. Szentpétervár 300 éve. Szerk. Nagy István. Budapest, Argumentum, 2003. 317–336.

Ligyija Ginzburg: A lélektani próza. Budapest, Gondolat, 1982. 312–343; 353–391.

Lev Vigotszkij: „Finom méreg” – Szintézis. [Krilov meséiről]. In: Lev Vigotszkij: Művészetpszichológia. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1968. 196–238.

Szilárd Léna: Az orosz szimbolisták prózája. Helikon, 1980/3–4. 249–265.

Viktor Zsirmunszkij: A szimbolizmus túlhaladói. In: Viktor Zsirmunszkij: Irodalom, poétika. Válogatott tanulmányok. Budapest, Gondolat, 1981. 182–220.

Mihail Epstejn: Az avantgárd és a vallás. In: Mihail Epstejn: A posztmodern és Oroszország. Budapest, Európa Könyvkiadó, 2001. 173–218.

D. E. Makszimov. A mitopoétikus elem A. Blok lírájában. Helikon 1982/2–3. 300–316.

Roman Jakobson: Széljegyzetek a költő Paszternák prózájához. In: Roman Jakobson: A költészet grammatikája. Budapest, Gondolat, 1982.

A. Flaker: Az orosz avantgarde kérdéséhez. In: Az újnak tenni hitet. Budapest, 1977.

Szilárd Léna: Andrej Belij és az avantgárd. In: Szilárd Léna: Andrej Belij és az orosz szimbolista regény poétikája. Budapest, Széphalom, 2002. 169–180.

Új föld – új ég. Szerk. Varga Mihály. Budapest, 1987.

Borisz Gaszparov: A Mester és Margarita motívumszerkezete. Medvetánc, 1988. 1.

Лотман Ю. М. Сюжетное пространство русского романа XIX столетия. // **Лотман Ю. М.** Избранные статьи в 3 тт. Таллинн, 1992–1993. Т. 3. 91–106.

Вольф Шмид: Проза и поэзия в «Повестях Белкина». // Вольф Шмид: Проза как поэзия. Статьи о повествовании в русской литературе. Санкт-Петербург, 1994. 11–34.

Бахтин М. М. Предисловие (“Воскресение” Л. Толстого). // **Бахтин М. М.** Литературно-критические статьи. Москва, 1986. 100–120.

Лихачев Д. С. «Летописное время» у Достоевского. // Орусz irodalom (Filológiai szöveggyűjtemény): Dosztojevszkij [11–1173]. Szerk. Kovács Á. Vp. . 1990. 197–209.

Мицц З. Г. Понятие текста и символистская эстетика. // Поэтика русского символизма. Санкт-Петербург, «Искусство-СПБ», 2004. 97–103.

Игорь Смирнов: Понятие авангардистского художественного сознания. // Игорь Смирнов: Меганстория. К исторической типологии культуры. Москва, АГРАФ, 2000. 99–107.

Лена Силард: Своеобразие общественной и культурной жизни в России на рубеже XX века. // Лена Силард: Русская литература конца XIX – начала XX века (1890–1917). Budapest, Tankönyvkiadó, 1981. 17–38.

Bevezetés a XIX. századi orosz irodalom történetébe I–II. Szerk. Kroó Katalin. Budapest, 2006. (1–1 tanulmány a felsorolt alkotókról szóló írások közül).

Hetényi Zsuzsa: Az orosz irodalom története 1917-től 1940-ig. In: Az orosz irodalom története a kezdetektől 1940-ig. Budapest, 1997. 2. kiad., 2002. 235–303.

Az orosz irodalom története 1941-től napjainkig. Szerk. Hetényi Zsuzsa. Budapest, Tankönyvkiadó, 2002. 60–97, 100–116., 254–259, 313–318.

Portugál nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező nyelvi szintjéről kívánnak tájékozódni. A beszélgetés során különböző nyelvészeti, irodalmi és civilizációs témakörök megbeszélésére kerül sor. A szóbeli felvételi vizsgára való felkészüléshez tételsorok, illetve az ajánlott irodalomjegyzékben feltüntetett olvasmányok nyújtanak segítséget.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga portugál nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A. Nyelvészet

1. A portugál hangrendszer: magánhangzók, diftongusok, hangsúly.
2. A portugál hangrendszer: mássalhangzók.
3. A névelő, a mutató- és a birtokos névmás morfoszintaktikai tulajdonságai.
4. A névszórendszer morfoszintaktikai tulajdonságai.
5. A személyes névmások morfoszintaktikai tulajdonságai.
6. A vonatkozó és kérdő névmások morfoszintaktikai tulajdonságai.
7. Igerendszer, szabályos és rendhagyó igék, az alakok hangtani és alaktani tulajdonságai.
8. A kijelentő mód igeidőinek használata.
9. A kötőmód használata és igeidői.
10. Az összetett mondatok osztályozása, kötőszók, igeneves mondatrövidítés.

Ajánlott olvasmányok

Cunha, Celso-Lindley Cintra, Luís Filipe: *Nova Gramática do Português Contemporâneo*. Lisboa, Sá da Costa, 19907.

Teyssier, Paul: *Manual de Língua Portuguesa*. Coimbra, Universidade de Coimbra, 1989.

Vázquez Cuesta, Pilar-Mendes da Luz, Maria Albertina: *Gramática da Língua Portuguesa*. Edições 70, 1971.

B. Irodalom

1. A középkori portugál költészet és próza: a galego-portugál költészet, a történeti és didaktikus próza, a lovagregény.
2. A XVI. század portugál irodalma: Gil Vicente és a portugál színjátszás, az utazási irodalom, a lírai költészet. Camões A Luziadák c. eposza.
3. A romantika a portugál irodalomban: Almeida Garrett, Alexandre Herculano, Camilo Castelo Branco és Julio Dinis munkássága.
4. A portugál realizmus: Eça de Queirós regényei.
5. A XX. század első felének portugál irodalma: A poszt-szimbolizmustól a neorealista irodalomig: Fernando Pessoa hatása a portugál költészetre.
6. A jelenkori portugál regény: Agostinha Bessa-Luís, José Saramago, António Lobo Antunes, Lídia Jorge regényei
7. A gyarmati kor brazil irodalma.
8. A XIX. századi brazil irodalom: a romantika szerepe a nemzeti függetlenedésben.
9. A XX. századi brazil irodalom újító törekvései: a Modernizmus irodalmi forradalmától a konkrét költészetig.
10. A jelenkori brazil irodalom. A nagyvárosi és kísérleti próza.

Ajánlott olvasmányok

Bosi, Alfredo: *História concisa da literatura brasileira*. São Paulo. Cultrix. 1979.

(Pál, Ferenc szerk.): *Crestomatia da literatura brasileira*. Budapest. Tankönyvkiadó. 1995.

Pál, Ferenc: *Eça de Queirós és a realizmus*. Budapest. Tankönyvkiadó. 1995.

Pál, Ferenc: *A végtelen regényszöveg bővületében* (Saramago). Budapest. Mundus Kiadó. 2000.
Reis, Carlos org.): *História crítica da literatura portuguesa vol. I.-IX.* Lisboa. Verbo. 1998-2005.

C. Történelem – civilizáció

1. Portugália története az államalapítástól a felfedezések és a terjeszkedés időszakáig.
2. A portugál expanzió: a tengeri utazások, Afrika, India és Brazília felfedezése és birtokbavétele.
3. Portugália története a modern korban.
4. Brazília története a függetlenedésről a XX. századig.
5. Az afrikai portugál gyarmatok története.
6. Portugália, Brazília és a portugál nyelvű afrikai országok jelenkori politikai, gazdasági és kulturális viszonyai.
7. A portugál és brazil művészet története.
8. A portugál színház és film története.
9. A brazil film és televízió.
10. Portugália, Brazília és Magyarország kulturális, történelmi kapcsolatainak története.

Ajánlott olvasmányok

Anderle, Ádám: *Latin-Amerika története*. Budapest, Pannonica. 1998.
Birmingham, David: *Portugália története*. Budapest, Pannonica. 1998.
Marques, Oliveira: *History of Portugal*. New York – London. Columbia University Press, 1975.
(Pál, Ferenc – Marinho, Marcelo org.): *Cartas vincadas, letras no espelho*. Campo Grande. Letra, 2004.
Rákóczi, István: *Portugália és gyarmatainak interaktív története*. Pécs, Iberoamericana. 2002.
Szilágyi, Ágnes Judit: *Távolodás Európától – Nemzetépítés és kultúrpolitika Brazíliában az Estado Novo idején (1937–1945)*. Budapest, ÁGER BT, 2004.

Régészet mesterképzési szak

Szakágak: ősrégészet; antik (görög-római) régészet; római provinciák régészete; népvándorlás kori régészet; középkori régészet; az ókori Elő-Ázsia régészete; archaeometria.

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőnek be kell nyújtania egy 3–5 oldalas (1,5-es sortáv, 12-es betűtípus) munkatervet, melyben tömören leírja, milyen tartalmú mesterképzési szakdolgozatot szeretne írni. Ebben szerepelni kell a téma szakmai előzményeinek, a megoldandó tudományos problémának, a feldolgozandó anyagnak és a választott módszernek, valamint egy előzetes bibliográfiának. A jelentkezőnek a választott témáról előzetesen konzultálnia kell az adott szakág intézeti képviselőjével a lehetséges témavezető személyéről, illetve arról, hogy megoldható-e a témavezetés az intézményünkben. Sikeres egyeztetés után a jelentkezőnek a munkatervben meg kell jelölnie a választott témavezetőt.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga során a jelentkezőnek ki kell fejtenie az írásban beadott munkatervet, illetve számot kell arról adnia, hogy járatos-e az adott szűkebb szakterület irodalmában és tudományos problémáiban.

Reneszánsz tanulmányok mesterképzési szak

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek motivációs levelet kell benyújtaniuk. Ebben a jelentkező röviden foglalja össze az alapszakon készített vagy tervezett szakdolgozata témáját, eredményeit, és fejtse ki, hogy miért kívánja tanulmányait a *Reneszánsz tanulmányok* mesterképzési szakon folytatni.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

1. Szakmai beszélgetés a jelentkező korábbi tanulmányairól, egy választott témakörhöz kapcsolódóan. A szakmai beszélgetés választható ismeretkörei: angol irodalom, filozófiatörténet, francia irodalom, magyar irodalom, művészettörténet, német irodalom, németalföldi irodalom, olasz irodalom, portugál irodalom, spanyol irodalom, történelem.
2. A motivációs levélben foglaltak megbeszélése.

***Román nyelv, irodalom és kultúra* mesterképzési szak**

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező nyelvi szintjéről kívánnak tájékozódni. A beszélgetés során különböző nyelvészeti, irodalmi és civilizációs témakörök megbeszélésére kerül sor. A szóbeli felvételi vizsgára való felkészüléshez tételsorok, illetve az ajánlott irodalomjegyzékben feltüntetett olvasmányok nyújtanak segítséget.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga román nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

1. Román és magyar romanisták és elméleteik: Hasdeu, Densusușianu, Philippide, Pușcariu, Rosetti, Tamás Lajos, Gáldi László, André du Nay.
2. A román szófajok, az egyes szófajokhoz tartozó szavak formai és jelentéstani tulajdonságai.
3. A morfológiai és szintaktikai szószerkezetek.
4. A mondat meghatározása és a mondatok osztályai.
5. A román helyesírás története
6. A román folklór műfajai (kolinda, ballada, doina, mese, adoma).
7. A régi román irodalom sajátosságai (XVI-XVIII. század).
8. A román romantika és Caragiale.
9. A román irodalom a két világháború között (Rebreanu, Sadoveanu, Eliade, Sebastian, Petrescu, Blecher, Blaga, Arghezi, Bacovia).
10. A román irodalomelmélet, és kritika irányzatai (Maiorescu, Manolescu, Călinescu).
11. A román etnogenezis (elméletek, álláspontok).
12. Reformáció, ellenreformáció, ortodox „reneszánsz”.
13. Fanariotizmus, felvilágosodás romantika, liberalizmus és forradalmak.
14. Románia születése (1866–1918).
15. Románia a 20. században

Ajánlott olvasmányok

Boia, Lucian: *Istorie și mit în conștiința românească*. Humanitas, București, 1997.

Călinescu, George: *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. [1941], Editura Fundației Culturale Române, București, 2002. Hálózati kiadás: <http://ecartea.com/wp-content/uploads/2008/01/calinescu-george-istoria-literaturii-romane-carte.pdf>

Coșeriu, Eugen: *Introducere în lingvistică*. Dacia, Cluj-Napoca, 1995.

Dicționar general de Științe. Științe ale limbii. (red. Liliana Ionescu-Ruxăndoiu): Editura Științifică, București, 1997.

Domokos Sámuel: *Magyar-román irodalmi találkozások*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1985.

Irimia, Dumitru: *Gramatica limbii române*. Polirom, Iași, 2008.

Manolescu, Nicolae: *Istoria critică a literaturii române*. vol. 1., Minerva, București, 1997.

Miskolczi Ambrus: *Eposz és történelem*. Lucidus Kiadó, Budapest, 2007.

Szász Zoltán: *A románok története*. Bereményi Kiadó, Budapest, 1993.

Ruszsztika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz:

A *jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei* c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy angol vagy orosz nyelven megírt, 1,5-2 oldalnyi motivációs levelet.

A motivációs levélben a jelentkező röviden foglalja össze az alapszakon készített vagy tervezett szakdolgozata témáját, eredményeit és fejtse ki, hogy sikeres felvételi esetén milyen megfontolásokból kívánja tanulmányait a *ruszsztika* mesterképzési szakon folytatni.

Az írásbeli vizsga pontszámát a motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a motivációs levélben megfogalmazott gondolatok kapcsán lezajló beszélgetéssel egyúttal a jelentkező szakmai ismereteiről is tájékozódni kívánnak. A beszélgetés során különböző orosz történeti, kultúrtörténeti témakörök megbeszélésére, valamint a mai Oroszországra vonatkozó általános ismeretek iránti tájékozódásra is sor kerül.

Idegennyelv-ismeret: orosz nyelvismeret olvasási szinten.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott szakirodalom:

Témakörök

1. A régi Oroszország története (a kezdetektől a 17. század végéig)
2. I. Péter és kora
3. Oroszország a 19. században
4. A cári rendszer bukása és a Szovjetunió születése
5. A sztálini államszocializmustól a Szovjetunió összeomlásáig
6. A mai Oroszország
7. Az orosz eszme fő áramlatai
8. A klasszikus orosz irodalom
9. A szovjet kultúra legfontosabb alakjai és művei
10. Az orosz történelem és kultúra néhány kiemelkedő személyisége

Ajánlott olvasmányok:

Font M. – Krausz T. – Niederhauser E. – Szvák Gy.: Oroszország története (szerk. Szvák Gy.), Budapest, 1997, 2001.

Az orosz történelem egyetemessége és különössége (szerk. Krausz Tamás, Szvák Gyula), Budapest, 1982, 1983.

Niederhauser E. – Szvák Gy.: A Romanovok, Budapest, 2002.

Krausz T.: Sztálin élete és kora, Budapest, 2003.

Niederhauser E. – Sargina L.: Az orosz kultúra a XIX. században, Budapest, 1970.

Zöldhelyi Zs.(szerk.): Az orosz irodalom története a kezdetektől 1940-ig, Budapest, 2002.

Hetényi Zs. (szerk.): Az orosz irodalom története 1941-től napjainkig, Budapest, 2002.

Az orosz művészet története (főszerk. N. G. Maskovcev), Budapest, 1983.

A tizenkét legnagyobb orosz (szerk. Szvák Gy.), Budapest, 2009.

Sz. Bíró Z.: Oroszország visszatérése, Poszt-Szovjet Füzetek XVII., 2008.

Sinológia mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi beszélgetés az irodalomjegyzékben megadott anyagról.

Idegennyelv-ismeret: a felvétel feltétele HSK 4-es szint, illetve B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga kínai nyelvből, valamint angol nyelvtudás.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

1. A Shang- és a Zhou-kor történelme
2. A Qin- és a Han-kor történelme
3. A Hat dinasztia, a Sui- és a Tang-kor történelme
4. A Song- és a Yuan-kor történelme
5. A Ming- és a Qing-dinasztia történelme a 18. század végéig
6. Kína a 19. században, a császárság bukása
7. A köztársasági kor
8. A Kínai Népköztársaság történelme és politikai rendszere
9. Zhou-kori irodalom: A Dalok könyve, a Chu elégiái és a konfuciánus klasszikusok
10. Han-kori történetírás (Shiji), fu-költészet és yuefu
11. A Hat dinasztia és a Tang-kor költészete
12. A chuanqi irodalom és a guwen yundong
13. A Song-kori líra és a Yuan-kori dráma
14. A Ming-kori regény- és novellairodalom, valamint A vörös szoba álma
15. A 20. század első felének kínai irodalma
16. A 20. század második felének kínai irodalma
17. A konfucianizmus (Konfuciusz, Mengzi, Xunzi, Dong Zhongshu)
18. A motizmus és a filozófiai taoizmus
19. A legizmus, a nevek iskolája és a yin-yang iskola
20. A neokonfucianizmus
21. A vallási taoizmus
22. A kínai buddhizmus

Ajánlott olvasmányok

- Blunden, C.–Elvin, M.: A kínai világ atlasza. Budapest, Helikon, 1995, 47–141. o.
- Cao Hszüe-csin – Kao O: A vörös szoba álma I-II. Európa, 1969.
- Dawson, Raymond: A kínai civilizáció világa. Budapest, Osiris, 2002, 1–165. o.
- Fung Yu-lan: A kínai filozófia rövid története. Budapest, Osiris, 2003
- Gernet, Jacques: A kínai civilizáció története. Budapest, Osiris, 2001, 1–402. o.
- Hamar Imre (szerk.): Mítoszok és vallások Kínában. Sinológiai Műhely 1. Budapest, Balassi Kiadó, 2000.
- Hamar Imre: A kínai buddhizmus története. (Egyetemi jegyzet). Budapest, ELTE BTK Kelet-ázsiai Tanszék, 2004.
- Hamar Imre–Salát Gergely: Modern kínai elbeszélők. Sinológiai Műhely 6. Budapest, Balassi, 2006. •
- Lao Sö: A tigriskisasszony meg a férje. Budapest, Európa, 1957.
- Jordán Gyula: Kína története. (XX. század.) Budapest, Aula, 1999.
- Kuan Han-csing: Tou O ártatlan halála. Csao Pan-er, a mentőangyal. Drámák. Európa, 1958.
- Liu O: Öreg Can kóborlásai. Budapest, Európa, 1985.
- Lu Hszin: A-Q hiteles története. Új Magyar Könyvkiadó, 1956.
- Nők egy fedél alatt. Mai kínai kisregények. Budapest, Európa, 2003.
- Polonyi Péter: Kína története. (Második, átdolgozott, bővített kiadás). Budapest, Maecenas, 1994, 1–110. o.
- Salát Gergely: A régi Kína története. Budapest, Konfuciusz Intézet, 2010. július 16.
- Si Naj-an: Vízparti történet I-II. Európa, 1961, 1977.
- Szép asszonyok egy gazdag házban I-II. Európa, 1964, 1973.
- Tőkei F. – Miklós Pál: A kínai irodalom rövid története. Gondolat, 1960.
- Tőkei F.: A kínai elégia születése. Kossuth, 1986.
- Vasziljev, L. Sz.: Kultuszok, vallások és hagyományok Kínában. Budapest, Gondolat, 1977
- Vu Cseng-en: Nyugati utazás avagy a majomkirály története I-II. Európa, 1969, 1980.

Vu Csing-ce: Írástudók. Európa, 1966.

W. Idema – L. Haft: A Guide to Chinese Literature. Ann Arbor, 1997

Skandinavisztika mesterképzési szak

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy, a választott skandináv nyelven (dán, norvég, svéd) elkészített, terjedelmét tekintve 3-5 gépelt oldalnyi motivációs levelet, amelynek tartalmaznia kell a mesterképzési tanulmányok választásával kapcsolatos indokokat, szakmai célkitűzéseket, jövőbeli terveket.

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező egy beszélgetésen vesz részt, amelyből kiderül, hogy világos elképzelésekkel rendelkezik a skandinavisztikai stúdiumokról, a tanulmányai területén kialakult érdeklődési köre és preferenciái vannak. Ezen túlmenően biztosan kezeli az alapszakos tanulmányok során elsajátított alapvető ismereteket mind az irodalom, mind a kultúra- és médiatudomány, mind pedig a nyelvészeti ismeretek terén. A vizsga nyelve a választott skandináv nyelv: dán, norvég vagy svéd.

A felvételi vizsga a jelentkezők szakirányú ismereteit, érdeklődését, szakmai nyelvtudását, szakszövegekkel való bánását, írásbeli és szóbeli nyelvi kifejezőképességét méri szakmai témákban.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga *dán* vagy *norvég*, vagy *svéd* nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A szóbeli vizsgára történő felkészüléshez a Germanisztikai Intézet az ajánlott témaköröket (BA záróvizsga témakörök) a honlapján teszi közzé. (<http://germanistik.elte.hu>)

Spanyol nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsgán a jelentkező nyelvi szintjéről kíván tájékozódni a szak. A beszélgetés során különböző nyelvészeti, irodalmi és civilizációs témakörök megbeszélésére kerül sor. A szóbeli felvételi vizsgára való felkészüléshez tételsorok, illetve az ajánlott irodalomjegyzékben feltüntetett olvasmányok nyújtanak segítséget.

Idegennyelv-ismeret: C1 szintű (korábban felsőfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga spanyol nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

A. Nyelvészet

1. A spanyol szókincs összetevői: eredete, latin elemek átalakulása.
2. A spanyol szófajok és főbb – morfológiai, szintaktikai és szemantikai – jellemzői.
3. A spanyol névszói csoport jellegzetességei és funkciói.
4. A személyes névmások használata a spanyol nyelvben.
5. A spanyol igei csoport morfológiai specifikumai.
6. A visszaható ige és a visszaható névmás; a passzív és a személytelen szerkezetek a spanyolban.
7. Az igenevek, az igei körülírás és az igei aspektus a spanyol nyelvben.
8. A spanyol névszói mondatok szintaktikai jellemzői. A névszói állítmány, a kopula és a tárgyatlan ige a spanyolban.
9. A spanyol melléknévi mellékmondat. A magyarázó és a megszorító mellékmondat a spanyolban.

10. Közvetítő nyelvek, rétegnyelvek a spanyolban, a spanyol nyelv amerikai változatai.

Ajánlott olvasmányok

Lorenzo, E.: *El español y otras lenguas*. SGEL, Madrid, 1980.

Alarcos Llorach, E.: *Gramática de la lengua española*. Ediciones SM, Madrid, 2002.

Vaquero de Ramírez, Ma.: *El español de América*. Arco/Libros, Madrid, 1996.

Gómez Torrego, L.: *Análisis sintáctico. Teoría y práctica*. Ediciones SM, Madrid, 2004.

Real Academia Española: *Esbozo de una nueva gramática de la lengua española*. Espasa Calpe, Madrid, 1974.

B. Irodalom

1. Középkori spanyol irodalom.

2. Költészet a spanyol aranykorban.

3. A spanyol aranykori dráma.

4. A spanyol aranykori próza.

5. A spanyol felvilágosodás, romantika és realizmus.

6. A 18-as nemzedék: a századvég esztétikája.

7. A XX. századi spanyol irodalom.

8. A modern spanyol-amerikai irodalom előzményei (a gyarmati kor és a XIX. század).

9. Spanyol-amerikai irodalom a XX. század első felében.

10. Spanyol-amerikai irodalom a XX. század második felében és napjainkban.

Ajánlott olvasmányok

Rico, F. (dir.): *Historia y crítica de la literatura española*. Crítica, Barcelona, 1974-2004.

Alborg, J.L.: *Historia de la literatura española*. Gredos, Madrid, 1970.

Oviedo, J.M.: *Historia de la literatura hispanoamericana*. Alianza, Madrid, 2002.

Grossmann, R.: *Historia y problemas de la literatura latinoamericana*. Revista de Occidente, Madrid, 1972.

Shaw, D.L.: *Nueva narrativa hispanoamericana*. Cátedra, Madrid, 1999.

C. Országismeret

1. Spanyolország természeti adottságai és gazdaságföldrajza.

2. Spanyolország autonóm közösségei.

3. A mai Spanyolország történelmi és művelődéstörténeti előzményei.

4. A mai Spanyolország politikai, társadalmi és kulturális jellemzői.

5. Egy spanyolországi autonóm közösség aktuális társadalmi és kulturális jellegzetességeinek bemutatása.

6. Spanyol-Amerika természeti adottságai és gazdaságföldrajza.

7. A mai Spanyol-Amerika történelmi és művelődéstörténeti előzményei.

8. A mai Spanyol-Amerika politikai, társadalmi és kulturális jellemzői.

9. Spanyol-Amerika esztétörténete (az irodalmi esszé jelentősége).

10. Egy spanyol-amerikai ország aktuális társadalmi és kulturális jellegzetességeinek bemutatása.

Ajánlott olvasmányok

García de Cortázar, F.: *Breve historia de España*. Alianza, Madrid, 2004.

González López, E.: *Historia de la civilización española*. Las Américas, New York, 1966.

Vázquez, G. –Martínez Díaz, N.: *Historia de América Latina*. SGEL, Madrid, 1990.

López Moreno, C.: *España contemporánea*. SGEL, Madrid, 2005.

Chang-Rodríguez, E.: *Latinoamérica. Su civilización y su cultura*. Newbury House Publishers, Rowley, Massachusetts, 1983.

Szemiotika mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szakválasztás motivációjának feltárása; annak bemutatása, hogyan kapcsolódik a szemiotika mesterképzési szak a korábban végzett alapképzési szak(ok)hoz; beszélgetés az ajánlott olvasmányokról, a vizsgán kapott szöveg értelmezése.

A szóbeli vizsgán az alapszakos szakdolgozat és a jelentkező legjobbnak ítélt írásbeli munkájának bemutatása.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Ajánlott olvasmányok a szóbeli vizsgára (választás szerint: részletek vagy a teljes könyv):

Voigt Vilmos: *Bevezetés a szemiotikába*. Budapest, Loisir Kiadó, 2009.

Kapitány Ágnes – Kapitány Gábor: *Tárgyak szimbolikája*. Budapest, Ú M K, 2005.

Jurij Lotman: *Kultúra és robbanás*. Pannonica Kiadó, 2001.

Vagy: J. M. Lotman: *Szöveg, modell, típus*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1973.

Roland Barthes: *A divat mint rendszer*. Budapest, Helikon, 1999.

M. Schapiro: *A vizuális művészetek szemiotikájából*. In: Horányi Özséb, Szépe György (szerk.): *A jel tudománya*. Budapest, Gondolat, 1975, 491-511; valamint ugyanebből a könyvből más tanulmányok.

Szerb nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga szerb nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.
4. Bevezetés a szerb nyelv rendszerének tanulmányozásába.
5. A szerb nyelv fonetikája és fonológiája.
6. A szerb nyelv szófajrendszere és grammatikai kategóriái.
7. A szerb nyelv alaktani rendszere.
8. A szerb szóképzés alapjai.
9. A szerb nyelv szintaktikai rendszere (szintaktikai egységek, mondatrészek, mondatok fajtái és strukturái, az ige és főnév alakjainak funkciója és jelentése a mondatban).
10. A szerb nyelv tagolódása, a szerb helyesírás alapvető szabályai.

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. A nyelvújítás és a népdalgyűjtés, mint a szerb romantika alapjai.
5. A szerb romantikus líra tematikája, stílusának jellemzői és fő képviselői.
6. Az epikus költészet és a dráma irányzatai és főbb alkotásai.

7. A realista elbeszélés és a regény a szerb irodalomban.
8. A modern költészet kialakulása, irányzatai és fő képviselői.
9. Irodalmi irányzatok és képviselőik a 20. század első felében.
10. A 20. század második felének irodalmi periódusai és irányzatai.

Ajánlott irodalom:

- Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
Bókay Antal – Vilcsek Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uő.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
A bolgár irodalom kistükré. Budapest 1969.
A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
A szlovén irodalom kistükré. Budapest 1973.
Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
Stefanović, Mihajlo: Srpskohrvatski jezici I–II. Beograd, 1964-69.
I. Nyomárkay: Gramatika srpskohrvatskog (hrvatskosrpskog) jezika. Budapest, 1989.
Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M.: Pravopis srpskog jezika. Beograd, 1993.
Ivić, Milka: Lingvistički ogledi. Beograd, 1982.
Ivić, Pavle: Srpski narod i njegov jezik. Beograd 1986.
Skerlić, Jovan: Istorija nove srpske književnosti, Beograd, 1912.
Deretić, Jovan: Istorija srpske književnosti. Beograd, 1983.
Trifunović, Đorđe: Kratak pregled jugoslovenskih književnosti srednjeg veka. Beograd, 1976. (egyetemi tankönyv, második kiadás, 1982)
Skerlić, Jovan: Srpska književnost u XVIII veku. Beograd, 1923. (második kiadás, összefoglaló mű)
Pavić, Milorad: Istorija srpske književnosti klasicizma i predromantizma. Beograd, 1979.
Popović, Miodrag: Romantizam, Beograd, 1972.
Vučenov, Dimitrije: Tragom epohe realizma, Beograd, 1981.
Palavestra, Predrag: Doba modernizma u srpskoj književnosti, Beograd, 1980.
Palavestra, Predrag: Posleratna srpska književnost. Beograd, 1972.
Srpska književnost u književnoj kritici , 1–10., Beograd, 1963–1972.
Vujicsics D. Sztoján (szerk.): Szomszédtság és közösség, Budapest, 1972.
Póth István: Stazama prijateljstva, Budapest, 1987.
Póth István: Srpsko–mađarski kuturni odnosi, Beograd, 1993.
Fried István: A délszláv népköltészet recepciója a magyar irodalomban Kazinczytól Jókaiig, Budapest, 1979)
Bojtár Endre: A kelet-erőpai avantgarde irodalom, Budapest, 1977.
Konstantin Jireček: Istorija Srba I–II. Beograd, 1984.
Dimitrije Stefanović: Stara srpska muzika. Beograd, 1975.
Svetozar Radojčić: Srpska umetnost u srednjem veku. Beograd, 1982.

Dinko Davidov: Spomenici Budimske eparhije, Beograd, 1990.
Gorjanac Radojka és Milosevits Péter (szerk.): Seoba Srba, Beograd, 1990.
Stepanović, Predrag: Govori Srba u Mađarskoj, Budapest, 2000.
Milošević, Petar: Ogleđi i kritike – o savremenoj srpskoj i hrvatskoj književnosti u Mađarskoj, Budapest, 1991.
Stepanović, Predrag: Zapisi jednog čitaoca. Budapest, 1994.

Szlovák nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga szlovák nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.
4. A szlovák irodalmi nyelv története.
5. A szlovák nyelv tagolódása.
6. A szlovák nyelv fonetikája, fonológiája, prozódiai sajátosságai.
7. A szlovák szóképzés alapjai.
8. A szlovák nyelv szófajrendszere és grammatikai kategóriái.
9. A szlovák nyelv alaktani rendszere.
10. A szlovák nyelv szintaktikai rendszere (szintaktikai egységek, mondatrészek, a mondatok fajtái és struktúrái).

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. A szlovák romantika kiemelkedő képviselői.
5. A szlovák líra, epika és dráma a realizmus korszakában.
6. A 19. századi szlovák novella-irodalom képviselői.
7. A szlovák modernizmus jellegzetes lírai szerepei.
8. Epikai törekvések és irányzatok a két világháború közötti szlovák irodalomban. Expresszionizmus, lirizáló próza, a szüzsé költők.
9. A politika és költészet viszonya a két világháború közötti szlovák irodalomban.
10. A szlovák nemzeti és kulturális törekvések az első Csehszlovák Köztársaság és a Szlovák Állam idején.

Ajánlott irodalom:

Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.

Bókay Antal – Vilcsek Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.

Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.

Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.

Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uó.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.

Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.

Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.

Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.

Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.

D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.

A bolgár irodalom kistükre. Budapest 1969.

A szlovák irodalom története. Budapest 1964.

A szlovén irodalom kistükre. Budapest 1973.

Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek) (Ved. red.): Ružička, J.: Morfológia slovenského jazyka. Bratislava, 1966.

Pauliny, E.: Slovenská gramatika. Bratislava, 1991.

Oravec, J.: Oravec, J.- Bajzíkóvá, E.-Furdík, J.: Súčasný slovenský jazyk-Morfológia. Bratislava, 1984.

Horák, G.: Slovesné kategórie osoby, času, spôsobu a ich využitie. Bratislava, 1993.

Kačala, J.: Doplnok v slovenčine. Bratislava, 1971.

Oravec, J.-Bajzíkóvá, E.: Súčasný slovenský spisovný jazyk-Syntax. Bratislava, 1982.

Dolník, J.-Bajzíkóvá, E.: Textová lingvistika. Bratislava, 1998.

Mistrík, J.: Slovosled a vetosled v slovenčine. Bratislava, 1966.

Mlacek, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava, 1984.

Dolník, J.-Bajzíkóvá, E.-Mlacek, J.-Tomajková, E.-Žigo, P.: Princípy stavby, vývinu a fungovania slovenčiny. Bratislava, 1999.

Mišianik, J.-Minárik, J.-Michalcová, M.-Melicherčík, A.: Dejiny staršej slovenskej literatúry. Bratislava, 1958.

Mišianik, J.: Antológia staršej slovenskej literatúry. Bratislava, 1981.

Minárik, J.: Stredoveká literatúra. Bratislava, 1980.

(Hl. red.): Pišút, M.: Dejiny slovenskej literatúry II., Bratislava, 1960.

Čepan, O.-Kusý, I.-Šmatlák, S.-Noge, J.: Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava, 1965.

Kusý, I.-Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry IV. Bratislava, 1975.

(Ved. red.) Rosenbaum, K.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava, 1984.

Kasáč, Z.-Bagin, A.: Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava, 1986.

Števček, J. (a kol.): Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava, 1987.

Žigo, P. a kolektív: Slovacicum. Kapitoly z dejín slovenskej kultúry. Bratislava, 2004.

Štolc, J.: Slovenská dialektológia. Bratislava, 1994.

Fügedi, E. - Gregor, F.-Király, P.: Atlas slovenských nárečí v Maďarsku+Atlas der slowakischen Mundarten in Ungarn. Budapest-Budapest, 1993.

(Főszerk.) Divičanová, A.: Atlas ľudovej kultúry Slovákov v Maďarsku+ A magyarországi szlovákok népi kultúrája. Békésska Čaba-Békéscsaba, 1996.

Divičanová, A.: Dimenzie národnostného bytia a kultúry. Békésska Čaba, 2002.

Szlovén nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga szlovén nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.
4. A szlovén magánhangzó- és mássalhangzórendszer.
5. A főnevek ragozása (hímnem, nőnem, semlegesnem és kivételek).
6. Az igei alakok használata (ragozás, személy, szám, idő, mód, igenem).
7. A melléknév (ragozás, határozott és határozatlan alakok, fokozás).
8. A személyes, birtokos és mutató névmások használata.
9. A számnév.
10. A szlovén nyelv története – az irodalmi nyelv kialakulása előtt és után.

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. A romantika kialakulása, jellemzői és fő képviselői.
5. A realista elbeszélés és a regény.
6. A szlovén modern kialakulása, irányzatai és fő képviselői.
7. Expresszionizmus a szlovén irodalomban.
8. Szociális realizmus a két háború közötti korszakban.
9. A második világháború irodalma Szlovéniában.
10. A 20. század második felének irodalmi szakaszai és irányzatai.

Ajánlott irodalom:

- Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
- H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.
- Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
- Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
- Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
- Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- Bókay Antal – Vilcsek Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
- Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
- Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
- Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uő.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
- Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
- Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
- Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
- Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
- D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
- A bolgár irodalom kistükre. Budapest 1969.
- A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
- A szlovén irodalom kistükre. Budapest 1973.
- Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
- Toporišič, Jože: Slovenska slovnica. Obzorja. Maribor. 2004.
- Žagar, France: Slovenska slovnica in jezikovna vadnica. Obzorja. Maribor. 2001.

Vidovič Muha, Ada: Slovensko skladenjsko besedotvorje ob primerih zložen. Znanstveni inštitut Filozofske. Ljubljana. 1988.

Žele, Andreja: Vezljivost v slovenskem jeziku. Založba ZRC, ZRC SAZU. Ljubljana. 2001.

Žele, Andreja: Glagolska vezljivost: iz teorije v slovar. Založba ZRC, ZRC SAZU. Ljubljana. 2003.

Lečič, Rada: Slovenski glagol. Založba ZRC, ZRC SAZU. Ljubljana. 2004

Kos, Janko: Pregled slovenskega slovstva. DZS. Ljubljana. 2002.

Kos, Janko: Primerjalna zgodovina slovenske literature. Mladinska knjiga. Ljubljana. 2001.

Pogačnik, Jože: Slovenska književnost I. DZS. Ljubljana. 1998.

Zadravec, Franc: Slovenska književnost II. DZS. Ljubljana. 1999.

Pogačnik, Jože et al.: Slovenska književnost III. DZS. Ljubljana. 2001.

Glušič, Helga: Slovenska pripovedna proza v drugi polovici dvajsetega stoletja. Slovenska matica. Ljubljana. 2002.

Poniž, Denis: Slovenska lirika 1950–2000. Slovenska matica. Ljubljana. 2001.

Sokcsevits Dénes – Szilágyi Imre – Szilágyi Károly: Déli szomszédaink története. Budapest Bereményi Könyvkiadó. é. n.

Čopič, Špelca: Slovensko slikarstvo. Cankarjeva založba. Ljubljana. 1966.

Az Enciklopedija Slovenije vonatkozó részei az alábbi témákban: Slikarstvo, Glasba, Film, Gledališče, Ljudska arhitektúra, Ljudska likovna umetnost, Ljudska noša, Etnomuzikologija, Madžarsko–slovenski odnosi.

Kuret, Niko: Praznično leto Slovencev. Družina. Ljubljana. 1998.

Logar, Tine: Slovenska narečja. Mladinska knjiga. Ljubljana. 1993.

Lukács István: A megváltó Mátyás Király színváltozásai a szlovén néphagyományban és szépirodalomban. Lucidus Kiadó. Budapest. 2001.

Mukics Mária: A magyarországi szlovének. Press Publica. Budapest. 2003.

Mukics Mária: Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem – A magyarországi szlovének néprajzi szótára. Monošter – Szombathely. 1996.

Lukács István: A vend kérdés. Kossics Alapítvány – Košičev sklad. Budapest. 1996.

***Történelem* mesterképzési szak**

Specializációk: a visegrádi együttműködés országainak és társadalmainak kapcsolattörténete; az európai integráció története és jelene; koraújkor-történet; középkori történet; Magyarország és az európai modernitás-újkori gazdaság-és társadalomtörténet; modernkori magyar történelem; művelődéstörténet; nemzetközi kapcsolatok, globalizáció a 19-20. században; ókortörténet; orosz és kelet-európai történelem; kulturális örökség története és gyakorlata

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy motivációs levelet.

Az írásbeli vizsga pontszámát a motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga a választott szakirány, specializáció bizottsága előtt történik, a szakirány által megadott témakörökből. A szóbeli vizsgán a jelentkezőnek az alapképzési szakdolgozatát be kell mutatnia.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Témakörök:

Ókortörténeti szakirányú specializáció

A görög bronzkor

A poliszvilág kialakulása és működése

Athén története Drakóntól Kleisthenésig

A spártai állam és gazdasági alapjai

A görög-perzsa háborúk
II. Philippos és Nagy Sándor Makedóniája
Egy hellénisztikus monarchia bemutatása
Görög vallástörténet
Görög hadtörténet
A római köztársaság kezdetei
A „római forradalom” a Gracchusoktól Caesar haláláig
Augustus monarchiája
Pannonia
Dacia
Diocletianus reformja és államszervezete
Constantinustól Theodosiusig: a kereszténység államvallássá lesz
Római vallástörténet
Római hadtörténet
Antik történetírás
Ókori anyagi kultúra és a rávonatkozó írott források

Ajánlott irodalom:

Assmann, J.: A kulturális emlékezet. Budapest, 1999.
Havas László (szerk.): Bevezetés az ókortudományba I. Debrecen, 1998.
Hegyí Dolores: Polis és vallás. Budapest, 2003.
Köves-Zulauf T.: Bevezetés a római vallás és monda történetébe. Budapest. 1995.
Mócsy A., Pannonia a korai császárkorban. Budapest 1974.
Németh György: Polisok világa. Budapest, 1999.
Németh György - Hegyi W. György: Görög-római történelem. Tankönyv és Szöveggyűjtemény. Budapest 2011.
Németh György - Kovács Péter: Bevezetés a görög és a római felirattanba. Budapest 2011.
Németh György - Ritoók Zsigmond - Sarkady János - Szilágyi János György: Görög művelődéstörténet. Budapest, 2006.

Középkori történet szakirányú specializáció

Népvándorlás, keresztény térítések és barbár királyságok (5–7. század)
Az egyház és intézményei a Római Birodalom felbomlásától a 11. századig
A Karoling-kor
A pápaság és a Német-római Császárság a 10-14. században
Szerzetesi reformok és új szerzetesrendek (10–12. század)
Franciaország és Anglia a 12–15. században
Csehország és Lengyelország a 13-15. században
Művelődés és oktatás a nyugati civilizációban (12–15. század)
A koldulórendek kialakulása és hatása (13-14. század)
Itália története a 12–15. században
Mezőgazdaság és agrártársadalom a 11–13. századi Európában
Városfejlődési típusok és kereskedelmi utak a 13–15. században
Honfoglalás és a magyar nép története a honfoglalástól az államalapításig
Az államalapítás és egyházszervezés Szent István korában
A magyarországi társadalom története az Árpád-korban
Magyarország története a 13. században
Magyarország története a 14. században
Belpolitika és külpolitika Zsigmond és Hunyadi János idején
Bel- és külpolitika Hunyadi Mátyás és a Jagellók idején, a török veszély
Magyarországi társadalom a 14 – 15. században, etnikai viszonyok
Magyarországi gazdaság a 14 – 15. században
Egyházszervezet, egyházi társadalom a 11 – 15. században (Mohácsig)
Középkori magyar történetírás és a legendairódalom

Koraújkor-történet szakirányú specializáció

A földrajzi felfedezések és a világgazdaság kialakulása

Európa népessége és a társadalmi rétegek átalakulása

A mindennapi élet (anyagi kultúra, táplálkozás, utazás)

Reformáció, vallásháborúk, vallási türelem

Abszolutizmus és rendiség

A felvilágosodás, felvilágosult abszolutizmus

Kultúra (népi kultúra, kulturális intézmények, olvasás)

A kora újkori város

Hatalmi politika, diplomácia, szövetségi rendszerek

Az Európán kívüli világ

Török berendezkedés és a hódolt Magyarország etnikai, vallási, gazdasági és társadalmi viszonyai

A török elleni védelmi rendszer a királyi Magyarországon (1526–1718)

Az Erdélyi Fejedelemség a 16. században

A reformáció és ellenreformáció Magyarországon a 16–17. Században

A magyar városi fejlődés a kora újkorban

Az Erdélyi Fejedelemség a 17. században

A magyar rendek politikai törekvései a 17. században (1608–1681)

A török kiűzése Magyarországról és a Rákóczi szabadságharc (1683–1699–1718).

Demográfiai és etnikai következmények

Az intézményrendszer változásai a kora újkori századi Magyarországon

Felvilágosult abszolutizmus, jozefinizmus Magyarországon. (gazdasági, társadalmi és egyházpolitikai változások)

Nemzetközi kapcsolatok, globalizáció a 19-20. században szakirányú specializáció

Nemzetközi kapcsolatok a 19. században; nagyhatalmak, a kisállamiság kérdései

Nemzetközi kapcsolatok a 20. században; szuperhatalmak

Gyarmatosítás, globalizáció

A dekolonizáció folyamata, eredményei

Nemzeti mozgalmak, nemzetállamok a 19. – 20. században, a nacionalizmus kérdései, kisebbségek

Az Európai gondolat fejlődése a 19-20. században

Az Európai Unió a kezdetektől napjainkig

Forradalmak a 19.- 20. században

Háborúk, békék a 19-20. században

Nyugat-Európa a 19-20. században; a liberalizmus, a demokrácia kérdései

Közép-és Kelet-Európa a 19. században

Tekintélyelvű rendszerek, átmenetek a parlamenti, demokratikus szisztémába a 20. századi Európában

Az Egyesült Államok a 19. században

Az Egyesült Államok a 20. században

Afrika a 20. században

Ázsia hatalmai a 20. században: Kína, India, Japán

A Közel-Kelet a 20. században

A függetlenné válás folyamata, a fiatal államok a 19. századi Latin-Amerikában

Latin-Amerika a 20. században; (populizmus, katonai és polgári, személyi diktatúrák, átmenetek)

Az európai és a világgazdaság főbb kérdései a 19-20. században

Modernkori magyar történelem szakirányú specializáció

A Monarchia és Magyarország közjogi, területi viszonyai, politikai intézményrendszere

A felvilágosodás kihívása, a rendiség és az abszolutizmus utolsó küzdelmei

Magyarország társadalmi és gazdasági viszonyok, változások a 19. század első felében

Eszmetörténeti folyamatok és művelődési viszonyok

A reformkor

Az 1848-as rendszerváltás, a forradalom és a szabadságharc
Az önkényuralom és a kiegyezés
A dualista rendszer kiépülése és nyugalmi időszaka
Társadalom, gazdaság és kultúra a dualizmus korában
A dualizmus válságperiódusa
A nemzetiségi kérdés, a Monarchia külpolitikája és Magyarország az első világháborúban
Az őszirózsás forradalom, a Tanácsköztársaság és a trianoni békeszerződés
Ellenforradalom és konszolidáció
Társadalom, gazdaság és művelődés a két világháború közötti Magyarországon
Az 1930-as évek politikai fejleményei
Területi revízió, és külpolitika a két világháború közt
Magyarország a második világháborúban
A koalíciós időszak
A Rákosi-korszak és az '56-os forradalom
Társadalmi, gazdasági és kulturális változások a 20. század második felében
A Kádár-korszak politikai viszonyai és politikai fejleményei
Kádár-korszak válsága és a rendszerváltás

Művelődéstörténet szakirányú specializáció

Életmód és mentalitás a 19-20. században Magyarországon – kitekintéssel a közép-európai térségre
Protestantizmus Európában és Magyarországon a 19-20. században
Eszmei és politikai irányzatok Magyarországon (19-20. század)
Közoktatás, nevelés, iskolák 1880-1940
A nemzetiségek és a nemzetiségi kérdés Magyarországon 1790-1918
Magyarok és törökök a 17. században
A nemzeti gondolat és a magyarság a 19-20. században
A magyar nemzeti kisebbségek helyzete, 1918-2000
A katolicizmus Európában és Magyarországon a 19-20. században
A magyar történetírás a 19-20. században

Kötelező/ajánlott irodalom:

Magyar művelődéstörténet Szerk.: Kósa László (Bp. 1998-2005 között több, javított, bővített kiadásban)

Magyarország és az európai modernitás - újkori gazdaság és társadalomtörténet szakirányú specializáció

(Az alábbi tematika térbeli érvényessége Európára – ezen belül különösen a közép-európai térségre – időbelisége pedig a XVIII–XX. századra vonatkozik.)

A modern város jellemzői
Társadalmi csoportok és identitások
A gazdaság- és társadalomtörténet szakaszai
A társadalmi mentalitás változásai
Polgárosodás és modernizáció
A társadalom leírásának fogalmi keretei
A nemzet szimbolikus önkifejezései
Az iparosodás hosszú távú folyamata
Az agrártársadalmak átalakulása, átalakítása
A mindennapi élet
Nemi szerepek a társadalomban
Népi kultúra, tömegkultúra, elit kultúra

Orosz és kelet-európai történelem szakirányú specializáció

A kelet-európai államok kialakulása
Rendiség és abszolutizmus Kelet-Európában

A Moszkvai Oroszország története

A lengyel "nemesi köztársaság" aranykora és bukása

A kelet-európai felvilágosult abszolútizmus

A polgári átalakulás lehetőségei és korlátai a 19. századi Kelet-Európában

A kelet-európai nemzeti mozgalmak a "hosszú 19. században"

Az 1917-es orosz forradalom és a szovjet rendszer kialakulása (hadikommunizmus, NEP)

A sztálini rendszer alapvonásai a Szovjetunióban

A szovjet államszocializmus 1953-1991 között

Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és a kelet-európai kisállami rendszer a két világháború között

Az államszocialista rendszer a keletközép- és délkelet-európai államokban

Az európai integráció története és jelene szakirányú specializáció

Állam, egyház és kultúra. Európai egységtörekvések Nagy Károlytól V. Károlyig. Különös tekintettel a kereszténység, eszmei szervező szerepére.

Az európai egység gondolat a reneszánsztól a felvilágosodás időszakáig (Machiavelli, Erasmus, Tomaszus Morus, Jean Bodin, Hugo Grotius, duc de Sully, John Locke, Rousseau, Montesquieu)

Államszervezet és parlamentarizmus a 13-17. században. (Rendi és regionális törekvések a központi hatalom korlátozására a 13-17. században. Magna Charta, magyar Aranybulla, német Aranybulla, Jogok törvénye – Bill of Rights)

Védelem vagy expanzió? Európai összefogási kísérletek az iszlám hódítással szembeni hatékony fellépés érdekében (11-17. század)

Diplomáciai és katonai szövetségi rendszerek a harmincéves háborútól a napóleoni háborúkig

Szövetségi rendszerek a 19. században: a Szent Szövetség Európájától az I. világháborúig

Nemzetállami törekvések és nemzetiségi konfliktusok 1848-1992

Pénz és áruforgalom: gazdasági társaságok és társulások szerepe az itáliai városállamok korától a 18. század végéig

Merkantilizmus és szabad verseny: az európai agrár és ipari forradalom gazdasági és társadalmi hatásai

Kooperáció és rivalizálás az európai gyarmatosítás időszakától az Európai Gazdasági Közösség létrejöttéig

Tudomány és integráció: az egyetemek ismeretközvetítő szerepe a középkortól a 20. század közepéig

Vallási sokszínűség és állami politika a reformáció korától a 20. század végéig

A visegrádi együttműködés országainak és társadalmainak kapcsolattörténete szakirány

Kelet-Közép- és Kelet-Európa új államai a 9-12. században

Közép- és Kelet-Európa története a kora újkorban

A polgári átalakulás problémái Európa keleti felén

A föderalizmus története Közép- és Kelet-Európában

Rendszerváltások története a 20. századi Kelet-Európában

Cseh és szlovák történelem

Kelet-európai nemzettudatok középkori forrásai

Lengyelország története

A soknemzetiségű Magyarország kialakulása

A felvilágosodás története Közép- és Kelet-Európában

Politikai és nemzetiségi viszonyok a Habsburg Monarchiában

Csehszlovákia története

Kisebbségek és kisebbségpolitikák Kelet- és Közép-Európában

A Holocaust története Közép- és Kelet-Európában

Az államszocializmus problémái Közép- és Kelet-Európában

Az Európai Unió keleti bővítése

Kulturális örökség története és gyakorlata szakirány

A kulturális örökség fogalma

A kultúra- és művelődéstörténet jellemzői

Közgyűjtemények és közművelődési intézmények a 19-20. században
Emlékezet és történetírás kapcsolata a 19-20. században
Történetírás és politika kapcsolata a 19-20. században
Nemzeti szimbólumok, nemzeti örökség, nacionalizmus
Városfejlődés, várospolitikai a 19-20. századi Magyarországon

Ajánlott irodalom:

Erdősi Péter-Sonkoly Gábor (szerk.): A kulturális örökség. Budapest, 2004.
György Péter-Kiss Barbara-Monok István (szerk.): Kulturális örökség—társadalmi képzelet. Budapest, 2005.
Dobszay Tamás-Fónagy Zoltán-Szívós Erika: Művelődéstörténet, kultúrtörténet. In: Bódy Zsombor-Ö. Kovács József: Bevezetés a társadalomtörténetbe. Hagyományok, irányzatok, módszerek. Budapest, 2006. 389-415.
Pierre Nora: Emlékezet és történelem között—A helyek problematikája. In: Uő: Emlékezet és történelem között. Válogatott tanulmányok (vál. és szerk.: K. Horváth Zsolt). Budapest, 2010. 13-33.

Történeti muzeológia mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

A szóbeli vizsga témája: magyar művelődés és kultúratörténet, általános muzeológia, múzeumtörténet.

Turkológia mesterképzési szak

Specializációk: török filológia; oszmán történelem

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk egy magyar nyelven megírt motivációs levelet.
Az írásbeli vizsga pontszámát a motivációs levél értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

Szóbeli vizsga az alábbi témakörökből:

1. A török népek és birodalmak története
2. Az oszmán birodalom története
3. A török klasszikus irodalmak története

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) állami nyelvvizsga török nyelvből vagy azzal egyenértékű török nyelvtudás, olvasási szintű angol és/vagy orosz nyelvismeret.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Cook, M. A. (ed.): A History of the Ottoman Empire to 1730. Cambridge 1976, pp. 1-102.
Dávid Géza, Pasák és bégek uralma alatt. Budapest 2005.
Fodor Pál, A szultán és az aranyalma. Budapest 2001.
Golden, P.: An Introduction to the History of the Turkic Peoples. Wiesbaden 1992.
Hazai György (szerk.): Szenvedélyek tengere. A török költészet antológiája. Budapest 1961.
Hegy Klára, Török berendezkedés Magyarországon. Budapest 1995.
Imber, C.: The Ottoman Empire. 1300-1481. Istanbul 1990.
Inalcik, H.: The Ottoman Empire. The Classical Age 1300-1600. New York – Washington 1973.
Ipekten, H.: Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz. Istanbul 2004.
Kafadar, C.: Between Two Worlds. The Construction of the Ottoman State. Berkley 1995.
Kakuk Zsuzsa (szerk.): Örök kőbe vésve. A régi török népek irodalmának kistükre. Budapest 1985.
Róna-Tas András: Kis magyar őstörténet. A magyarok korai története az államalapításig. Budapest 2007.

Runciman, B. A.: Konstantinápoly eleste, 1453. Budapest 2000.
Sinor, D.: The Cambridge History of Early Inner Asia. 1990.
Soucek, S.: A History of Inner Asia. Cambridge 2000.
Szakály Ferenc: A mohácsi csata. Budapest 1975.
Thúry József: A közép-ázsiai török irodalom. Budapest 1904.
Vásáry István: A régi Belső-Ázsia története. Budapest 2003.
Vásáry István: Az Aranyhorda. Budapest 1986.
Vincze Frigyes: Az oszmán irodalom főirányai. Budapest 1902.

Ukrán nyelv és irodalom mesterképzési szak

Írásbeli szakasz: nincs vizsga

Szóbeli szakasz:

Felvételi vizsga a megadott szakirodalom és tételjegyzék alapján.

Idegennyelv-ismeret: B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga ukrán nyelvből.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

I. Nyelvészet

1. A nyelvek osztályozásának szempontjai. A szláv nyelvek genetikai és tipológiai osztályozása.
2. Hangfejlődési tendenciák és analógiás hatások a szláv nyelvekben. A hangváltozások és okaik.
3. A magyar szlavisztika kiemelkedő képviselői: Asbóth Oszkár, Melich János, Kniezsa István, Hadrovics László.
4. A keleti szláv írásbeliség kezdetei (Az egyházi szláv–keleti szláv diglosszia. A két nyelvet egymástól megkülönböztető vonások. Az óegyházi szláv idomulása a beszélt nyelvhez: keleti szláv szerkesztésű egyházi szláv sajátosságai)
5. Az ukrán szókinccs történeti rétegei
6. Az ukrán főnév lexikai-szemantikai csoportjai és grammatikai kategóriái, e kategóriák típusai.
7. Az ige lexikai-szemantikai kategóriái, tipikus (csak igei grammatikai) kategóriái.
8. A szószerkezet és a mondat. A predikativitás. A szintaktikai kapcsolatok típusai. A mondat szerkezetének leírása az állítmány valenciája alapján.
9. A lexikológia tárgya. Szinonímia, antonímia, paronímia, metonímia. A poliszémia és a homonímia közti különbség.
10. Az ukrán hangrendszer általános jellemzése. Zöngés-zöngétlen, kemény-lágy mássalhangzók. A szóhangsúly és a hangsúlytalan magánhangzók redukciója. A fonéma fogalma.

II. Irodalom

1. A szláv népek kulturális fejlődésének sajátosságai (korok, kölcsönhatások, szimbólumok).
2. A szláv kulturológia: a szláv kultúrák öntudatra ébredésének folyamata és jellegzetességei.
3. A szláv irodalmak összefoglaló áttekintése.
4. A barokk szerepe az ukrán irodalomban.
5. Az ukrán irodalom fejlődése a Sevcsenko előtti korszakban.
6. Az ukrán romantikus líra tematikája, jellemzői és képviselői
7. Az ukrán regény a 19. század második felében.
8. Az ukrán dráma fejlődése a XIX században.
9. Irodalmi irányzatok és képviselőik a 20. század első felében.
10. A 20. század második felének irodalmi irányzatai.

Ajánlott irodalom:

Horálek, Karel: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Ford. Sipos István. Tankönyvkiadó. Budapest 1976;
H. Tóth Imre: Bevezetés a szláv nyelvtudományba. Szeged –Szombathely 2004.

Baleczky Emil-Hollós Attila: Ószláv nyelv. Budapest 1978.
Nyelvünk a Duna-tájon. Szerk.: Balázs János. Budapest 1989.
Az irodalom elméletei. Pécs, Jelenkor Kiadó (sorozat)
Bókay Antal: Irodalomtudomány. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
Bókay Antal – Vilcsek Béla: A modern irodalomtudomány kialakulása. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
Meletyinszkij, J.: A mítosz poétikája. Gondolat, Budapest, 1985.
Propp, V. J.: A mese morfológiája. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
Lotman, J. M.: Kultúra és robbanás. Pannonica, Budapest, 2001.
Mannheim Károly: A modern kultúrafogalom jellemzői. In. Uó.: A gondolkodás struktúrái. Atlantisz, Budapest, 1995. 25–31.
Lőkös István: A horvát irodalom története. Budapest 1996.
Milosevits Péter: A szerb irodalom története. Budapest 1998.
Sziklay László: A szlovák irodalom története. Budapest 1962.
Heé Vera – Hankó B. Ludmiilla: A cseh irodalom története. Budapest 2003.
D. Molnár István, Lengyel irodalmi kalauz. A kezdetektől 1989-ig. Budapest 1997.
A bolgár irodalom kistükre. Budapest 1969.
A szlovák irodalom története. Budapest 1964.
A szlovén irodalom kistükre. Budapest 1973.
Világirodalmi kisenciklopédia II. Budapest 1976. (A nemzeti irodalmak áttekintése – megfelelő fejezetek)
Українська грамати́ка. Київ 1986.
Сучасна українська мова. За ред. О. Д. Пономарева. Київ 1997.
Іван Вихованець – Катерина Городенська, Теоретична морфологія української мови. Київ 2004.
Історія української літератури у восьми томах. Київ, 1967-1971.
Матеріали до вивчення історії української літератури в п'яти томах. Київ, 1959 –1965.
Історія української літератури ХХ століття. Книга перша. Книга друга. Київ, 1998.
Олександр Білецький. Зібрання праць у п'яти томах. Київ, 1065 – 1966.
Михайло Грушевський. Історія української літератури в 6 томах, 9 книгах. Київ, 1993.
Історія української культури. Том 1. Київ, 2001.
Історія української культури Том 2. (Українська культура XIII — першої половини XVII століть) Київ, 2001.
Hodinka Antal, A kárpátaljai rutének lakóhelye, gazdaságuk és múltjuk, Bp. 1923.
Bonkáló Sándor, A ruténok (ruszinok) + 2. bőv. kiad. Basel–Bp., 1996.

Vallástudomány mesterképzési szak

Szakirányok: Vallástörténet; Valláselmélet; Vallás a modern világban

Írásbeli szakasz:

A jelentkezés és a felvétel sajátos feltételei c. részben meghatározott címre és határidőig a jelentkezőknek be kell adniuk a korábbi vallástudományi tanulmányok egy-két reprezentatív írását – közöttük szabad bölcsészet alapképzési szak szakirányos végzettséggel rendelkező jelentkezők esetében a szakdolgozatot –, a mesterképzési szakdolgozat két-három oldalas tervezetét, az ehhez csatlakozó két-három oldalas tanulmányi és kutatási tervet, és egy rövid, lista formátumú szakmai önéletrajzot.

Az írásbeli vizsga pontszámát a benyújtott írásművek és dokumentumok értékelésének eredménye adja.

Szóbeli szakasz:

A benyújtott reprezentatív írásművek részletes megvitatása; vizsga a velük kapcsolatos vallástudományi háttérismeretekből; a mesterképzési és kutatási tervhez szükséges vallástudományi előképzettség felmérése; a jelentkező mesterképzési szakdolgozati tervének bemutatása és megvitatása.

Idegennyelv-ismeret: egy B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A felkészüléshez kötelező/ajánlott irodalom:

Kötelező olvasmányok:

Kierkegaard: *A keresztény hit iskolája*

Gershom Scholem: *A Kabbala helye az európai szellemtörténetben* I. kötet

Jan Assmann: *A kulturális emlékezet* V. fejezet

Kerényi Károly: *Az isteni orvos. Tanulmányok Asklépiosról és kultuszhelyeiről*